

deinterimecoloog

rapport

Activiteitenplan

OBS Roderik van Voorst, Emmeloord

de interim ecoloog

23 oktober 2024
versie 1

De Interim Ecoloog B.V.

Dijkgraaf 25
6671 GN Zetten

info@deinterimecoloog.nl

Rapportkenmerk

P24015/rap03/v1

De Interim Ecoloog B.V. is lid van het
Netwerk Groene Bureaus en conformeert
zich aan de gedragscode van het NGB

Opdrachtgever

Aves Stichting voor
Primair Onderwijs

Postbus 33
8300 AA Emmeloord

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	1
1.3	Deskundigheid	1
1.4	Leeswijzer	2
2	Plangebied en planvoornemen	3
2.1	Huidige situatie plangebied	3
2.2	Voorgenomen ontwikkeling	4
3	Ecologisch onderzoek	5
3.1	Quickscan	5
3.2	Nader ecologisch onderzoek	5
4	Effectanalyse	7
5	Maatregelen	8
5.1	Mitigatie	8
5.2	Compensatie	10
5.3	Zorgplichten	11
6	Gunstige staat van instandhouding	12
6.1	Inleiding	12
6.2	Gewone dwergvleermuis	12
7	Wettelijk belang	15
8	Alternatievenafweging	16
8.1	Locatie en inrichting	16
8.2	Werkwijze en planning	16
9	Literatuur	17
Bijlage 1	De Interim Ecoloog Quickscan natuurwetgeving	
Bijlage 2	De Interim Ecoloog Rapportage nader onderzoek	
Bijlage 3	Geveltekeningen	
Bijlage 4	Memo onderbouwing wettelijk belang	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Emmeloord ligt de Openbare Basisschool (OBS) Roderik van Voorst aan de Skagerrak 1 te Emmeloord. De Stichting AVES beheert de gebouwen van deze school. Er vinden werkzaamheden plaats aan het schoolgebouw te Emmeloord. Er worden kozijnen vervangen, muren geïsoleerd en er vinden aanpassingen plaats aan gevels en entrees. Een oud schuurtje op het schoolplein wordt op termijn gesloopt.

De bescherming van planten en dieren is in Nederland geregeld via de Omgevingswet (Ow) en voorheen de Wet natuurbescherming (Wnb). In het kader van deze wetten is het bij ruimtelijke ontwikkelingen en ingrepen verplicht om te inventariseren welke beschermde soorten flora en fauna voor kunnen komen in het plangebied en of de werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben op deze soorten. Hiertoe is een quickscan Wnb uitgevoerd in juni 2024 (zie bijlage 1). Uit die quickscan blijkt dat delen van het gebouw geschikt zijn voor vleermuizen.

Aansluitend is daarom in de periode juni-september 2024 een nader ecologisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 2). Hieruit blijkt dat er één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is in het projectgebied. Door de voorgenomen werkzaamheden gaan de huidige nestlocaties verloren, zodat er sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Het is daarom noodzakelijk om een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen vanwege het overtreden van de verbodsbepalingen uit art. 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) van de Omgevingswet. Daartoe is dit activiteitenplan opgesteld.

1.2 Doel

Het doel van het activiteitenplan is om alle informatie over de uitgevoerde onderzoeken en te nemen mitigerende en compenserende maatregelen overzichtelijk te presenteren, zodat het bevoegd gezag een goed geïnformeerd besluit kan nemen over de ontheffingsaanvraag.

1.3 Deskundigheid

Deze rapportage is geschreven door ██████████ van De Interim Ecoloog. Hij heeft 13 jaar werkervaring, waarvan 10 jaar bij een multidisciplinair milieuadviesbureau en drie jaar als zelfstandig ecoloog. Hij heeft ruime onderzoekservaring met vrijwel alle relevante soortgroepen, alsmede met het bijbehorende bureauwerk en het aanvragen van ontheffingen. Hij voert al meer dan 10 jaar veldecologisch onderzoek uit naar vleermuizen.

Het veldwerk voor het nader onderzoek is uitgevoerd door ██████████ van Boxhoorn Ecologie en ██████████. Een nadere onderbouwing van de deskundigheid van de betrokken ecologen is opgenomen in par. 2.3 van het nader ecologisch onderzoek (zie bijlage 2).

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt het planvoornemen beschreven, in hoofdstuk 3 het uitgevoerde ecologisch onderzoek. In hoofdstuk 4 wordt beschreven welke negatieve effecten op de aanwezige soorten kunnen optreden. Hoe deze effecten gemitigeerd en gecompenseerd worden, wordt beschreven in hoofdstuk 5. In het volgende hoofdstuk wordt de gunstige staat van instandhouding van de betrokken soorten beschreven, in hoofdstuk 7 wordt de onderbouwing van het wettelijk belang gegeven. Tot slot wordt in hoofdstuk 8 uitgewerkt welke alternatieven zijn overwogen.

2 Plangebied en planvoornemen

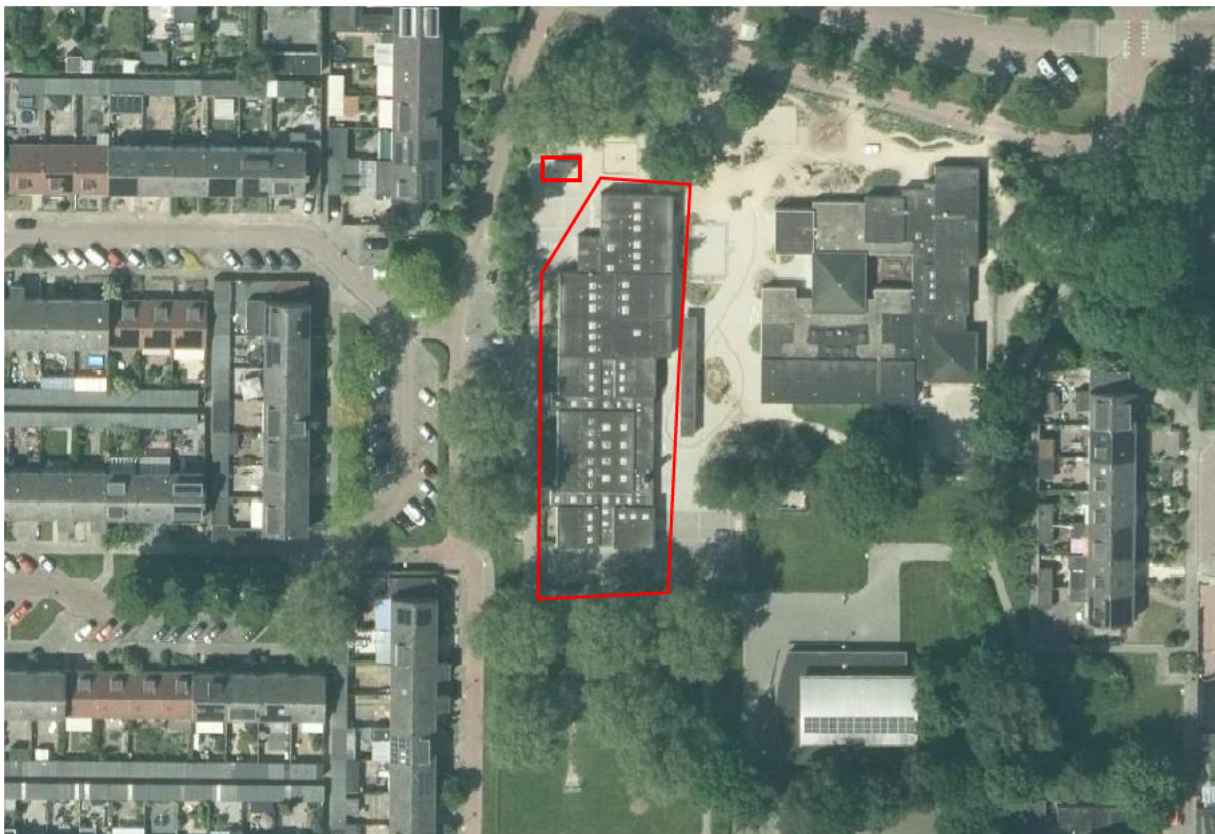
2.1 Huidige situatie plangebied

Het projectgebied is gelegen aan de Skagerrak 1 te Emmeloord (zie figuur 1). Het betreft een basisschool van één bouwlaag met een plat dak, en een vrijstaand schuurtje. Het pand is gebouwd in 1967 (BAG Viewer). Rondom de school is een verhard plein aanwezig van betonklinkers. Ook staan er bomen langs de randen van het terrein. Aan de oostkant is nog een andere basisschool gevestigd, deze valt buiten het projectgebied.

De gevels van de school zijn grotendeels opgetrokken uit metselwerk met op sommige locaties open stootvoegen, en op andere geveldelen niet. Ramen met een houten afwerking daaronder (als borstwering) vormen ook een groot deel van de gevels. Het dak is plat en afgewerkt met bitumen, voorzien van een aluminium daktrim. Ook zijn er houten dakrandafwerkingen aanwezig. Open water ontbreekt in het plangebied.

Het schuurtje is gemetseld met een houten dakrandafwerking. Dit schuurtje heeft geen stootvoegen. Aan de westzijde, rondom de hoofdingang, zijn hagen aanwezig van veldesdoorn. Op en rond het plein staan bomen waarin geen holten of lengtescheuren aanwezig zijn.

De omgeving bestaat verder voornamelijk uit woonwijken en enkele maatschappelijke gebouwen. In figuur 2 zijn enkele foto's opgenomen van het projectgebied.

Figuur 1. Projectgebied te Emmeloord (rood omlijnd). Bron ondergrond: PDOK Viewer.

Figuur 2. Huidige situatie van het projectgebied per 24 mei 2024.

Voor meer details over het projectgebied en meer foto's wordt verwezen naar de quickscanrapportage in bijlage 1.

2.2 Voorgenomen ontwikkeling

Er zijn werkzaamheden gepland aan deze school. Er worden kozijnen vervangen en de indeling van de gevels wordt op deze locaties ook aangepast. De muren worden geïsoleerd en de school wordt ook van binnen vernieuwd. Ook vinden enkele aanpassingen plaats aan gevels en entrees. Een oud schuurtje op het schoolplein wordt op termijn gesloopt. De werkzaamheden hebben als doel om de gebouwen nog een technische levensduur van 40 jaar te geven.

In bijlage 3 zijn geveltekeningen opgenomen die de nieuwe situatie goed weergeven (inclusief de in te metselen vleermuiskasten).

3 Ecologisch onderzoek

3.1 Quickscan

Er is een quickscan rapportage opgesteld door De Interim Ecoloog (zie bijlage 1). Hierin is het volgende vastgesteld:

- Diverse algemene soorten vogels kunnen voorkomen in en in de omgeving van het projectgebied. Door maatregelen te nemen (zoals werken buiten het broedseizoen of na een voorafgaande broedvogelcontrole) is een overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen, zodat er geen nader onderzoek of een aanvraag vergunning nodig is.
- Door het ontbreken van een schuin pannendak of grotere openingen in de gevels, is het gebouw niet geschikt als broedplek voor huismus of gierwaluw. Ook andere jaarrond beschermde soorten zoals buizerd, havik of slechtvalk worden uitgesloten vanwege het ontbreken van de juiste biotopen en voldoende rust in en rond het plangebied.
- Het projectgebied is geschikt voor vleermuizen, omdat er spouwmuren aanwezig zijn en open stootvoegen waardoor deze bereikbaar zijn. Op sommige plekken is er ook ruimte in de aansluiting tussen houten daklijsten of boeiboorden en het metselwerk. Zulke plekken kunnen al voldoende zijn voor vleermuizen om te verblijven. Voor vleermuizen is daarom een nader ecologisch onderzoek noodzakelijk.
- Overige beschermde soorten komen niet voor in het projectgebied en de werkzaamheden leiden dan ook niet tot negatieve effecten op andere soorten. Er zijn geen vervolgstappen nodig voor andere soorten dan vleermuizen.

Op basis van de resultaten van deze quickscan is het nader ecologisch onderzoek uitgevoerd naar gebouwbewonende vleermuissoorten, namelijk de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

3.2 Nader ecologisch onderzoek

Het nader ecologisch onderzoek is uitgevoerd door De Interim Ecoloog in samenwerking met Boxhoorn Ecologie (zie bijlage 2). Uit het nader onderzoek blijkt het volgende:

Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig:

- Gewone dwergvleermuis: er is een zomerverblijfplaats aanwezig onder een daklijst. Waarschijnlijk geeft deze opening onder de daklijst toegang tot de achterliggende spouwmuur. Wanneer een zomer- of paarverblijfplaats aanwezig is, mag ook worden aangenomen dat er sprake is van een individueel winterverblijf. De overwinteringsperiode geldt dan ook als kwetsbare periode (zie daarvoor hoofdstuk 5).

Deze soort worden meegenomen in de effectanalyse in hoofdstuk 4, waarbij ook het leefgebied meer uitgebreid behandeld wordt.

Geen vergunning nodig:

- Gewone dwergvleermuis: andere typen verblijfplaatsen zijn niet aangetoond. Er is geen sprake van een kraamkolonie of van een paarverblijfplaats. Het gebouw is niet geschikt als massa-winterverblijfplaats door de beperkte hoogte (slechts 1 bouwlaag) en massa.

- Gewone dwergvleermuis: er zijn geen andere gebiedsfuncties aanwezig. Van een onmisbaar (essentieel) foerageergebied of onmisbare vliegroute is geen sprake (en de werkzaamheden betreffen ook alleen de bebouwing).
- Andere soorten vleermuizen: andere soorten vleermuizen zoals de ruige dwergvleermuis of laatvlieger zijn wel af en toe waargenomen, maar verblijfplaatsen of andere beschermde functies zoals essentieel foerageergebied ontbreken.
- Overige soorten: er zijn geen toevallige waarnemingen gedaan van andere beschermde soorten op de locatie.

Onderstaand de locatie van het verblijf (ingevlogen onder de dakrand en opvallend genoeg vlak naast een lichtpunt).

4 Effectanalyse

In dit hoofdstuk wordt per soort nagegaan wat de effecten kunnen zijn van het project op de gewone dwergvleermuis. Ook wordt aangegeven of deze effecten te voorkomen zijn door het nemen van mitigerende maatregelen, zodat geen vergunning hoeft te worden aangevraagd voor die bepaling. Wanneer de effecten niet (geheel) te voorkomen zijn, vormt de bepaling onderdeel van de aanvraag.

Er is één gewone dwergvleermuis aangetroffen in het projectgebied. Door de voorgenomen werkzaamheden kunnen de volgende negatieve effecten optreden:

- Doden van dieren (overtreding art. 11.46 lid 1a)
- Verstoren van dieren (overtreding art. 11.46 lid 1b)
- Vernietigen van verblijfplaatsen (overtreding art. 11.46 lid 1d)

Het doden van dieren is te voorkomen door zorgvuldig te werken en het plangebied voor aanvang van de werkzaamheden vleermuis ongeschikt te maken en de effectiviteit van deze maatregelen te laten controleren door een ter zake kundige ecooloog. Zie hiervoor de maatregelen in hoofdstuk 5. Omdat overtreding van de verbodsbepaling voorkomen kan worden, is het aanvragen van een vergunning niet nodig voor deze bepaling.

De werkzaamheden leiden tot verstoring van dieren. Dit is te mitigeren door de maatregelen zoals omschreven in hoofdstuk 5, maar niet geheel te voorkomen. Mitigatie omvat het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen, zodat de dieren zelfstandig het verblijf kunnen verlaten, maar niet terugkeren. Er worden tijdelijke en permanente alternatieven voorzien, maar dit laat onverlet dat de dieren verstoord worden. Ze moeten immers deze nieuwe verblijven ontdekken en worden gedwongen om de bestaande verblijfplaats te verlaten. **Omdat het verstoren van dieren niet geheel te voorkomen is, wordt hiervoor vergunning aangevraagd (overtreding art. 11.46 lid 1b).**

Tot slot worden de bestaande verblijfplaatsen vernietigd door de werkzaamheden. Dit wordt gecompenseerd door permanente alternatieven aan te bieden in de gevel van de bebouwing, zodat er altijd voldoende verblijfplaatsen zijn voor de gewone dwergvleermuis. **Voor het vernietigen van een verblijfplaats wordt vergunning aangevraagd (overtreding art. 11.46 lid 1d).**

Overige beschermde functies zijn niet aanwezig, zodat de aanvraag Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit alleen ziet op het vernietigen van één zomerverblijfplaats en verstoring van de gewone dwergvleermuis.

5 Maatregelen

Uit hoofdstuk 4 blijkt dat negatieve effecten op de gewone dwergvleermuis niet geheel te voorkomen zijn. De bestaande verblijfplaats wordt immers ontoegankelijk gemaakt en vernietigd, en de soort moet de nieuwe verblijfplaatsen gaan vinden en in gebruik nemen. In dit hoofdstuk worden maatregelen voorgesteld om de effecten zoveel als mogelijk te voorkomen of te beperken.

5.1 Mitigatie

Er worden maatregelen genomen om negatieve effecten tijdens het werk te voorkomen. Deze maatregelen worden na het verlenen van de vergunning ook opgenomen in het ecologisch werkprotocol. De maatregelen zijn:

Tijdelijke vleermuiskasten

Voor het vervangen van verblijfplaatsen is de algemene regel (BIJ12, 2024) dat per verblijfplaats vier tijdelijke kasten worden gerealiseerd. Dit is op 30 juli 2024 gedaan door het realiseren van vier vleermuiskasten aan het schuurtje op het schoolterrein. Dit is immers het enige gebouwdeel dat geen onderdeel vormt van de gebouwwerkzaamheden (het wordt op langere termijn gesloopt, maar dit is pas nadat de tijdelijke vleermuiskasten verwijderd zijn na afronding van de werkzaamheden). De gewenningstermijn voor een zomerverblijfplaats van minder dan tien exemplaren is drie maanden. De maanden april-oktober tellen mee. De gewenningstermijn loopt eind oktober af (augustus, september, oktober). Er is (na vergunningverlening) dus geen gewenningstermijn meer van toepassing.

Gerealiseerde vleermuiskasten aan het schuurtje. De vierde kast hangt aan de andere korte gevel (zie rode pijl).

De kasten hangen op circa 2,5 m hoogte. Dit is niet ideaal en voldoet niet aan de huidige standaard van 4 m hoogte. Een gebouw binnen het eigendom van deze hoogte wat geen

onderdeel is van de werkzaamheden, is echter niet beschikbaar. Het realiseren van kasten aan een gebouw is effectiever dan aan bomen. Ook is het zo dat de huidige verblijfplaats ook onder de 4 m aanwezig is (de dakrand van de school bevindt zich op circa 3 m). Uit eigen veldervaring is bekend dat de gewone dwergvleermuis al met 0,5-1 m vrije uitvliegruimte kan in- en uitvliegen (dit is o.a. waargenomen bij schoorstenen op daken met een relatief flauw dak met de warmtebeeldcamera). (dit blijkt ook omdat in het kennisdocument van Blij12 ook is aangegeven dat een vleermuiskast op een hoogte van 4 m, met daaronder een uitbouw van 2 m hoog, wel is toegestaan).

De 2,5 m vrije ruimte die nu beschikbaar is, is dan ook voldoende. De gewone dwergvleermuis heeft bij lagere gebouwen (tot enkele bouwlagen) de neiging om verblijfplaatsen te zoeken en te gebruiken nabij de dakrand. Het realiseren van de kasten aan de dakrand maakt het daarmee reëel dat de vleermuizen deze kunnen vinden. De kasten worden daarom wel als functioneel beschouwd.

Vleermuis ongeschikt maken

Het vleermuis ongeschikt maken kan op twee verschillende manieren.

Voor verblijfplaatsen die NIET geheel te overzien zijn (zoals verblijfplaatsen in spouwmuren) is het nodig om exclusion flaps en dergelijke aan te brengen, met als doel dat een vleermuis nog wel kan uitvliegen, maar niet meer kan terugkeren. De exacte uitvoering hiervan kan maatwerk zijn (afhankelijk van 'verrassingen' tijdens het werk, maar bijvoorbeeld ook ruimtes rondom regenpijpen). In beginsel worden exclusion flaps gebruikt en vulschuim (zie voorbeelden verderop), en in elk geval geen PUR of andere expanderende middelen. Ook weringsborstel in combinatie met een flap is mogelijk.

- Per spouwblad worden de stootvoegen voorzien van exclusion flaps, waarbij de stootvoegen om en om worden voorzien van een exclusion flap, en van vulschuim als afdichting. Zo kunnen vleermuizen er nog wel uit, maar niet meer terug. Door voldoende exclusion flaps toe te passen, blijven er voldoende mogelijkheden voor vleermuizen om uit de spouw te komen. Deze voorzieningen kunnen overdag uitgevoerd worden door een aannemer, na een eenmalige instructie door de ecooloog. Na minimaal drie dagen bij voldoende gunstig weer (avondtemperatuur bij zonsondergang boven de 10 graden Celsius en maximaal 4 Bft) controleert de ecooloog bij een avondbezoek of er geen vleermuizen meer uitvliegen (zo wel, dan aanvullende maatregelen nemen en de cyclus herhalen).

Voor verblijfplaatsen die WEL geheel te overzien zijn (al dan niet met endoscoop) geldt dat deze overdag (na controle door een ecooloog) dichtgezet kunnen worden (de werkwijze is vrij, maar geen PUR). Alternatief kan ook zijn dat een ecooloog bij een avondronde vaststelt dat er geen vleermuizen uitvliegen, om direct (de toegang tot) het verblijf dicht te zetten.

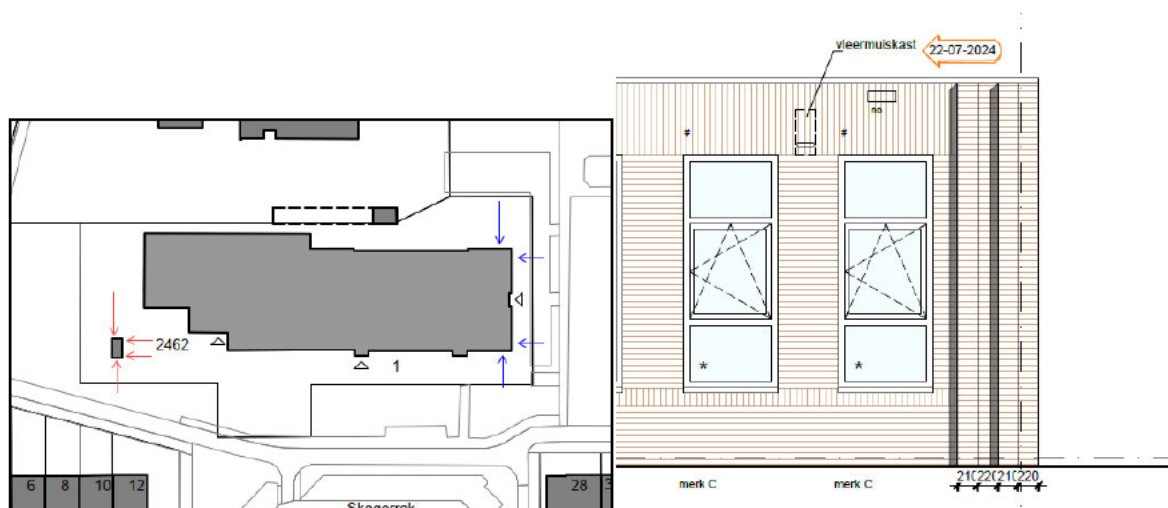
De dakrand van de school (aluminium daklijst) is inspecteerbaar met de endoscoop en kan dus overdag, onder begeleiding van een ecooloog, rondom dichtgezet worden met weringsborstels. Een vleermuis die in de spouwmuur verblijft kan immers altijd via een open stootvoeg (met flap) het gebouw verlaten. De stootvoegen kunnen worden dichtgezet met vulschuim en exclusion flaps. Op deze wijze kan het gebouw rondom vleermuis ongeschikt worden gemaakt. Na de eindcontrole door de ecooloog kan het worden vrijgegeven en kunnen de werkzaamheden verder plaatsvinden.

Van belang is verder dat tijdens de werkzaamheden (zoals het vervangen van kozijnen), er geen openingen in de spouw open blijven staan tijdens de nacht. Aan het einde van de werkdag moeten nog openliggende spouwbladen (bijvoorbeeld omdat het kozijn nog niet is teruggeplaatst) daarom worden afgedekt met zeil of andere materialen, zodat er geen spontane invliegers kunnen zijn in de nacht, die vervolgens overdag worden 'opgesloten'.

5.2 Compensatie

De compensatie vindt plaats door vier vleermuiskasten in de gevels in te metselen. In onderstaande figuur is weergegeven waar dit wordt gerealiseerd (blauwe pijlen, de rode pijlen betreffen de tijdelijke vleermuiskasten). In bijlage 3 zijn de geveltekeningen opgenomen waarin meer details zijn opgenomen. De kasten worden niet recht boven een raam gerealiseerd. De hoogte is vergelijkbaar met de locatie van de huidige verblijfplaats. Een hogere positie is ook niet realiseerbaar aangezien alle bebouwing één bouwlaag betreft.

De in te metselen gevelkast betreft het type VMPM1¹ of vergelijkbaar. Deze kast is in de gevel te verwerken. Zie ook het voorbeeld op de volgende pagina.

¹ [VMPM1 | Vleermuiskast - Unitura](#)

5.3 Zorgplichten

In de Omgevingswet is een zorgplicht opgenomen. Dit is een algemene fatsoenseis voor de redelijke omgang met planten en dieren. De zorgplicht houdt in dat alle mogelijke inspanning wordt gepleegd om onnodige schade aan planten en dieren te voorkomen. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor een goede naleving van dit artikel uit de Omgevingswet.

Er zijn op grond van de resultaten van de quickscan en het nader onderzoek, en de gebiedskenmerken (bebouwing, verhard schoolplein) geen belangrijke leefgebieden van Rode lijst-soorten of beschermde soorten te verwachten. De specifieke zorgplicht uit de Omgevingswet is zodoende niet van toepassing. In het kader van deze zorgplicht zijn geen (aanvullende) maatregelen nodig.

6 Gunstige staat van instandhouding

6.1 Inleiding

In de Omgevingswet is opgenomen dat een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit enkel verleend wordt indien er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de betrokken soort(en) in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

De volgende criteria zijn van belang bij het onderbouwen dat de staat van instandhouding niet in het geding is:

- De omvang van de populatie;
- De verspreiding van de populatie;
- Het leefgebied;
- Toekomstperspectief.

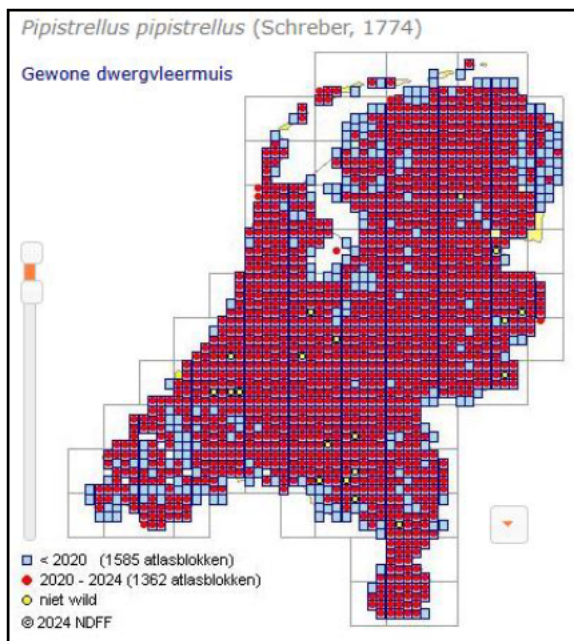
Bij het bepalen van de staat van instandhouding bepaalt de zeldzaamheid van de soort het schaalniveau. De gewone dwergvleermuis is niet zeldzaam in Nederland, zodat voornamelijk naar de landelijke schaal wordt gekeken.

6.2 Gewone dwergvleermuis

Voor de gewone dwergvleermuis wordt zowel op landelijk als lokaal niveau een beschrijving gegeven.

Landelijk

De omvang van de Nederlandse populatie gewone dwergvleermuizen wordt geschat op 300.000 – 600.000. Ze worden verspreid over Nederland aangetroffen. De landelijke aantalsontwikkelingen van de gewone dwergvleermuis zijn positief (matige toename). De soort staat niet op de Rode Lijst (www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten/gewone-dwergvleermuis). In de figuur op de volgende pagina is de landelijke verspreiding weergegeven.

Verspreiding gewone dwergvleermuis over Nederland (bron: NDFF/verspreidingsatlas.nl).

Lokaal

Exacte aantallen die in Emmeloord voorkomen zijn niet bekend. In de NDFF zijn 87 individuele waarnemingen bekend van de gewone dwergvleermuis in de afgelopen vijf jaar binnen de bebouwde kom van Emmeloord (dit kan niet op kaart worden weergegeven vanwege de licentie overeenkomst met de NDFF). De waarnemingen zijn redelijk verspreid over Emmeloord gedaan. De NDFF wordt echter wel sterk beïnvloed door waarnemerseffecten (zowel positief als negatief), zoals het uitvoeren van projectgerichte onderzoeken door ecologen die al hun data wel of niet invoeren. In elk geval geeft het onderzoeksbeeld aan dat de soort vrijwel overal in Emmeloord voorkomt (NDFF geraadpleegd op 16 oktober 2024). Het betreft vooral waarnemingen van foeragerende dieren en enkele verblijfplaatsen. Kraamverblijven zijn niet aanwezig in de data.

Op grond hiervan is de soort dus breed verspreid aanwezig over Emmeloord.

Projectgebonden

Voor de aanwezige gewone dwergvleermuis wordt gemitigeerd en gecompenseerd, waardoor op geen enkel moment de gunstige staat van instandhouding van de populatie gewone dwergvleermuizen in het geding is. Ook is waargenomen dat de gewone dwergvleermuis maar bij één veldbezoek aanwezig was. Op andere onderzoeksmomenten verbleef het exemplaar elders. Vleermuizen maken altijd gebruik van een netwerk aan verblijfplaatsen, zodat het tijdelijke verlies van een verblijfplaats in het projectgebied geen grote gevolgen heeft voor dit individu. Zo is de naastgelegen school ook technisch gezien geschikt (gemetselde muur met open stootvoegen), en ook bij woningen in de omgeving zijn naar verwachting veel geschikte verblijfsmogelijkheden onder overhangende kantpannen, achter houten dakoverstekken en boeiboorden en in spouwmuren, toegankelijk via open stootvoegen. Het is dus te verwachten dat er veel natuurlijke alternatieven zijn. Daarnaast zijn vier tijdelijke vleermuiskasten opgehangen op korte afstand van de huidige verblijfplaats.

Het projectgebied heeft een beperkte functie als foerageergebied, en vanwege de aanwezigheid van voldoende alternatieve foerageergebieden in de omgeving (die door de werkzaamheden niet

worden aangetast) gaat het om niet-essentiële functies. Het foerageergebied binnen het projectgebied wordt ook niet aangetast, omdat er niet aan groenstructuren gewerkt wordt (alleen aan gebouwen).

In de eindsituatie worden voorzieningen aangebracht voor vleermuizen, namelijk het in metselen van vleermuiskasten in de gevel. Hierdoor blijven er duurzaam verblijfplaatsen beschikbaar in het projectgebied.

De werkzaamheden leiden daarmee niet tot effecten op de omvang of verspreiding van de populatie. Ook blijft het leefgebied behouden en is er voldoende toekomstperspectief. Na de ontwikkeling is er immers voor tientallen jaren sprake van de duurzame aanwezigheid van verblijfplaatsen.

Geconcludeerd wordt dat de gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis op landelijk en lokaal niveau op geen enkel moment in het geding komt.

7 Wettelijk belang

De gewone dwergvleermuis valt onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn. De vergunning flora- en fauna-activiteit wordt aangevraagd op basis van het volgende, in deze richtlijn genoemd, belang:

- In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De ontwikkeling heeft voor het milieu wezenlijk gunstige effecten. Door isolatie van het gebouw neemt het energieverbruik van fossiele brandstoffen af. Daardoor wordt er minder CO₂ en andere vervuilende stoffen uitgestoten. De overige aanpassingen aan het gebouw zorgen ervoor dat het gebouw weer bij de tijd is en nog langere tijd gebruikt kan worden als school. Sloop- en nieuwbouw wordt daarmee voorkomen, wat een aanzienlijk grotere impact op het milieu zou hebben. De genoemde werkzaamheden hebben daarmee een voor het milieu wezenlijk gunstig effect.

Een en ander is ook onderbouwd in een memo wat het onderwijsbureau Meppel heeft opgesteld. Het volledig memo is opgenomen in bijlage 4. De kernpunten hieruit zijn dat het gebouw uit 1968 niet meer aan de technische eisen voldoet en qua indeling niet meer aansluit op de huidige onderwijskundige visie.

8 Alternatievenafweging

8.1 Locatie en inrichting

Locatie

Het project is locatiegebonden. De werkzaamheden vinden immers plaats aan een bestaand gebouw.

Inrichting

Voor de verduurzaming van de school is het niet mogelijk om dit op een andere manier uit te voeren. Bijvoorbeeld isolatie van muren van binnenuit zorgt voor een verkleining van de binnenruimtes, wat zeer onwenselijk is. Het werk is bovendien een combinatie met groot onderhoud om het gebouw op langere termijn in een goede technische staat te houden zodat het pand nog 40 jaar mee kan. Hiervoor zijn werkzaamheden aan de buitenschil onvermijdelijk, omdat die juist ook het meest te lijden heeft van de weersinvloeden, zodat vernieuwing en onderhoud van de buitenschil van tijd tot tijd nodig is om het gebouw wind- en waterdicht te houden.

Het vervangen van glas in de kozijnen is om deze reden ook niet mogelijk zonder de kozijnen in hun geheel te vervangen. Bovendien zijn de kozijnen ook in dusdanige staat dat volledige vervanging sowieso nodig is.

De gekozen inrichting betreft zodoende de meest optimale / enig mogelijke inrichting gegeven de gewenste herinrichting van de locatie.

8.2 Werkwijze en planning

De planning van het werk wordt afgestemd op de kwetsbare perioden van aanwezige beschermde fauna. Door te starten met het werk buiten de meest kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis, worden negatieve effecten op de soort (overleving van individuen en de voortplantingscyclus) zoveel mogelijk voorkomen. Wanneer de werkzaamheden eenmaal begonnen zijn, zijn dieren goed in staat om verstoringen te ontwijken.

Daarnaast wordt met de werkwijze rekening gehouden met de fauna door vooraf tijdelijke alternatieven te bieden en in de eindsituatie weer nieuwe mogelijkheden aan te brengen voor de gewone dwergvleermuis.

Een betere werkwijze, met minder negatieve effecten op beschermde soorten, is niet mogelijk.

9 Literatuur

BIJ12, 2024. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 2.0, april 2024.

NDFD: ndff-ecogrid.nl

BIJLAGE 1

deinterimecoloog

rapport

Quickscan natuurwetgeving OBS Roderik van Voorst te Emmeloord

de interim ecoloog

5 juni 2024
versie 1

De Interim Ecoloog B.V.

Dijkgraaf 25
6671 GN Zetten

[Redacted]

KvK 91795850

info@deinterimecoloog.nl

Opdrachtgever

Aves Stichting voor Primair
Onderwijs

[Redacted]

Postbus 33

8300 AA Emmeloord

Rapportkenmerk

P24015/rap01/v1

Inhoudsopgave

1	Samenvatting	1
2	Inleiding	2
2.1	Aanleiding	2
2.2	Doel	2
3	Projectgebied en werkzaamheden	3
3.1	Huidige situatie projectgebied	3
3.2	Voorgenomen ontwikkeling	4
4	Methode	6
4.1	Literatuuronderzoek	6
4.2	Veldbezoek	6
4.3	Wettelijk kader	6
5	Resultaten en effectanalyse	8
5.1	Flora	8
5.2	Broedvogels – nesten jaarrond beschermd	8
5.3	Broedvogels – overige	9
5.4	Vleermuizen	10
5.5	Grondgebonden zoogdieren	12
5.6	Reptielen, amfibieën en vissen	13
5.7	Dagvlinders en libellen	14
5.8	Overige ongewervelden en weekdieren	15
5.9	Algemene zorgplicht	15
5.10	Specifieke zorgplicht	15
5.11	Vervolgonderzoek	16
6	Beschermde gebieden	17
6.1	Natura 2000	17
6.2	Bijzondere nationale natuurgebieden	18
6.3	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	18
7	Literatuurlijst	19
Bijlage 1	Wettelijk kader	
Bijlage 2	Tekening bestaande situatie	
Bijlage 3	Tekening nieuwe situatie	

1 Samenvatting

De stichting Aves heeft het voornemen om werkzaamheden uit te voeren aan de bestaande bebouwing van de OBS Roderick van Voorst te Emmeloord. Zo worden kozijnen vervangen, vinden enkele wijzigingen aan de gevel plaats en worden muren geïsoleerd. Uit de quickscan natuurwetgeving blijkt dat deze ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben voor vleermuizen. Voor vleermuizen zijn daarom vervolgonderzoeken noodzakelijk. De resultaten zijn samengevat in onderstaande tabel.

Soortgroep	Nader onderzoek nodig?	Mogelijke functies
Vaatplanten	nee	
Vogels (cat. 1-4)	nee	
Vogels (overige)	nee	
Vleermuizen	ja	verblijfplaatsen*
Overige zoogdieren	nee	
Reptielen	nee	
Amfibieën	nee	
Vissen	nee	
Insecten en ongewervelden	nee	

* het gaat om mogelijke kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Ten aanzien van beschermde gebieden geldt dat negatieve effecten zijn uit te sluiten, door de grote afstand van het plangebied tot beschermde gebieden. Vanwege de beperkte omvang van de werkzaamheden, en daarmee relatief lage emissies van stikstof door werkverkeer en werktuigen, zijn negatieve effecten door een toename van stikstofdepositie ook uit te sluiten.

Gebiedsbescherming	Afstand	Effecten	Vervolg
Natura 2000	9,5 km	Geen	n.v.t.
Stikstofdepositie	9,5 km	Geen	n.v.t.
Natuurnetwerk Nederland	1,1 km	Geen	n.v.t.

Het projectgebied ligt niet in het NNN. Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt op ruime afstand van het projectgebied. Er zijn ook geen ecologische verbindingen aanwezig in de nabijheid van het projectgebied. Negatieve effecten op het NNN, zoals oppervlakteverlies, versnippering of verlies van samenhang zijn hierbij niet aan de orde. Een nadere toetsing aan de bepalingen van het NNN is daarom niet nodig.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

In Emmeloord ligt de Openbare Basisschool (OBS) Roderik van Voorst, aan de Skagerrak 1 te Emmeloord. Er vinden kleinschalige werkzaamheden plaats aan deze school. Er worden kozijnen vervangen, muren geïsoleerd en er vinden enkele aanpassingen plaats aan gevels en entrees. Een oud schuurtje op het schoolplein wordt gesloopt.

De bescherming van planten en dieren is in Nederland vanaf 1 januari 2024 geregeld via de Omgevingswet (Ow). In het kader van deze wet is het bij ruimtelijke ontwikkelingen en ingrepen verplicht om te inventariseren welke beschermde soorten flora en fauna voor kunnen komen in het projectgebied en of de werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben op deze soorten. Als de werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Ow is een nader onderzoek nodig en moet mogelijk een vergunning (activiteit flora en fauna) worden aangevraagd.

2.2 Doel

Het doel van de quickscan natuurwetgeving is om na te gaan welke soorten in het projectgebied voorkomen en of en zo ja welke negatieve effecten optreden op deze soorten door het projectvoornemen. Als de aanwezigheid van beschermde soorten nog niet zeker is, worden de noodzaak en mogelijke planning van het nader onderzoek bepaald.

De volgende vragen worden per soortgroep behandeld in deze quickscan:

- Welke beschermde soorten (inclusief beschermde nesten of verblijfplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied) komen voor in het projectgebied?
- Is er sprake van negatieve effecten door het planvoornemen en zijn deze te voorkomen door het nemen van mitigerende maatregelen?
- Is er nader onderzoek naar één of meerdere soort(groep)en nodig?
- Is een vergunningaanvraag nodig vanwege het optreden van schadelijke handelingen (flora- en fauna-activiteit)?

Daarnaast wordt beknopt nagegaan of er effecten kunnen optreden op beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden en onderdelen van het Natuur Netwerk Nederland) en wordt beschreven of een nadere toetsing aan de bescherming van deze gebieden noodzakelijk is.

3 Projectgebied en werkzaamheden

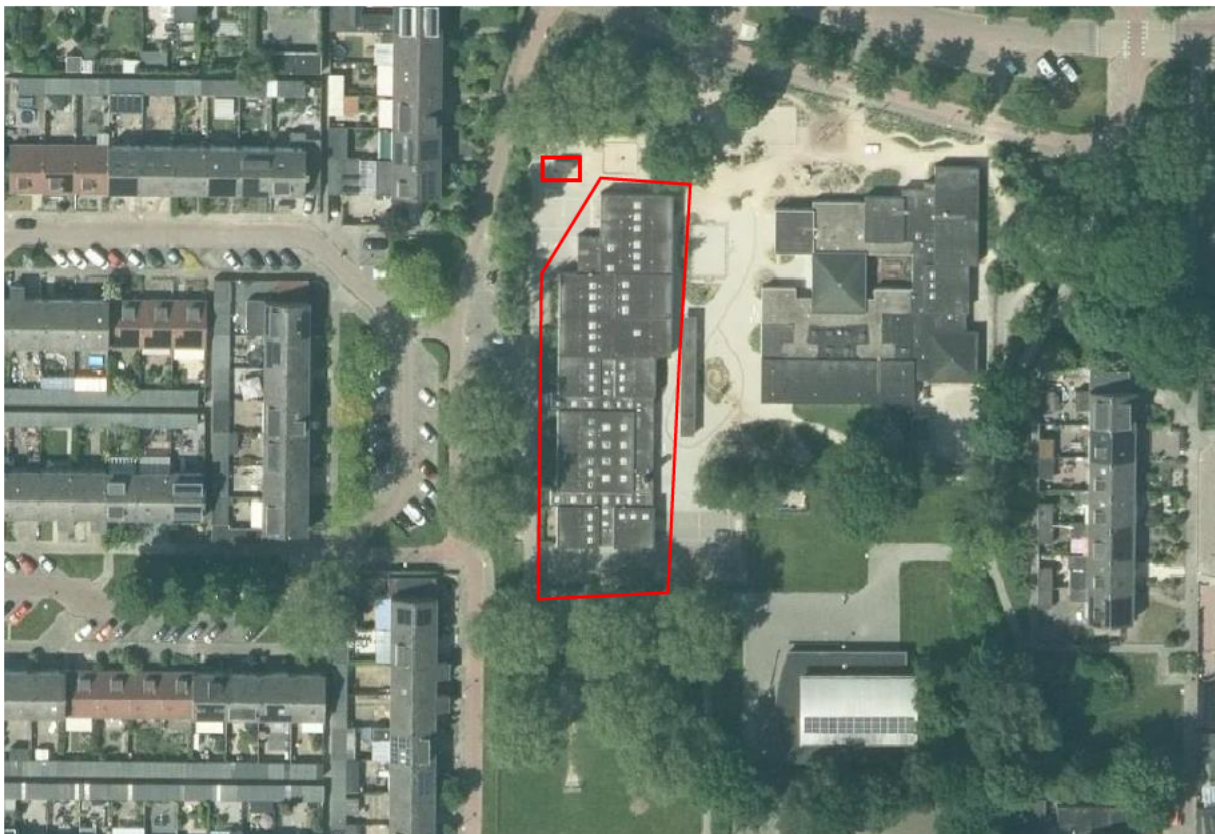
3.1 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Skagerrak 1 te Emmeloord (zie figuur 1). Het betreft een basisschool van één bouwlaag met een plat dak, en een vrijstaand schuurtje. Het pand is gebouwd in 1967 (BAG Viewer). Rondom de school is een verhard plein aanwezig van betonklinkers. Ook staan er bomen langs de randen van het terrein. Aan de oostkant is nog een andere basisschool gevestigd, deze valt buiten het projectgebied.

De gevels van de school zijn grotendeels opgetrokken uit metselwerk met op sommige locaties open stootvoegen, en op andere geveldelen niet. Ramen met een houten afwerking daaronder vormen ook een groot deel van de gevels. Het dak is plat en afgewerkt met bitumen, voorzien van een aluminium daktrim. Ook zijn er houten dakrandafwerkingen aanwezig. Open water ontbreekt in het plangebied.

Het schuurtje is gemetseld met een houten dakrandafwerking. Dit schuurtje heeft geen stootvoegen. Aan de westzijde, rondom de hoofdingang, zijn hagen aanwezig van veldesdoorn. Op en rond het plein staan bomen waarin geen holten of lengtescheuren aanwezig zijn.

De omgeving bestaat verder voornamelijk uit woonwijken en enkele maatschappelijke gebouwen. In figuur 2 zijn enkele foto's opgenomen van het projectgebied.

Figuur 1. Projectgebied te Emmeloord (rood omlijnd). Bron ondergrond: PDOK Viewer.

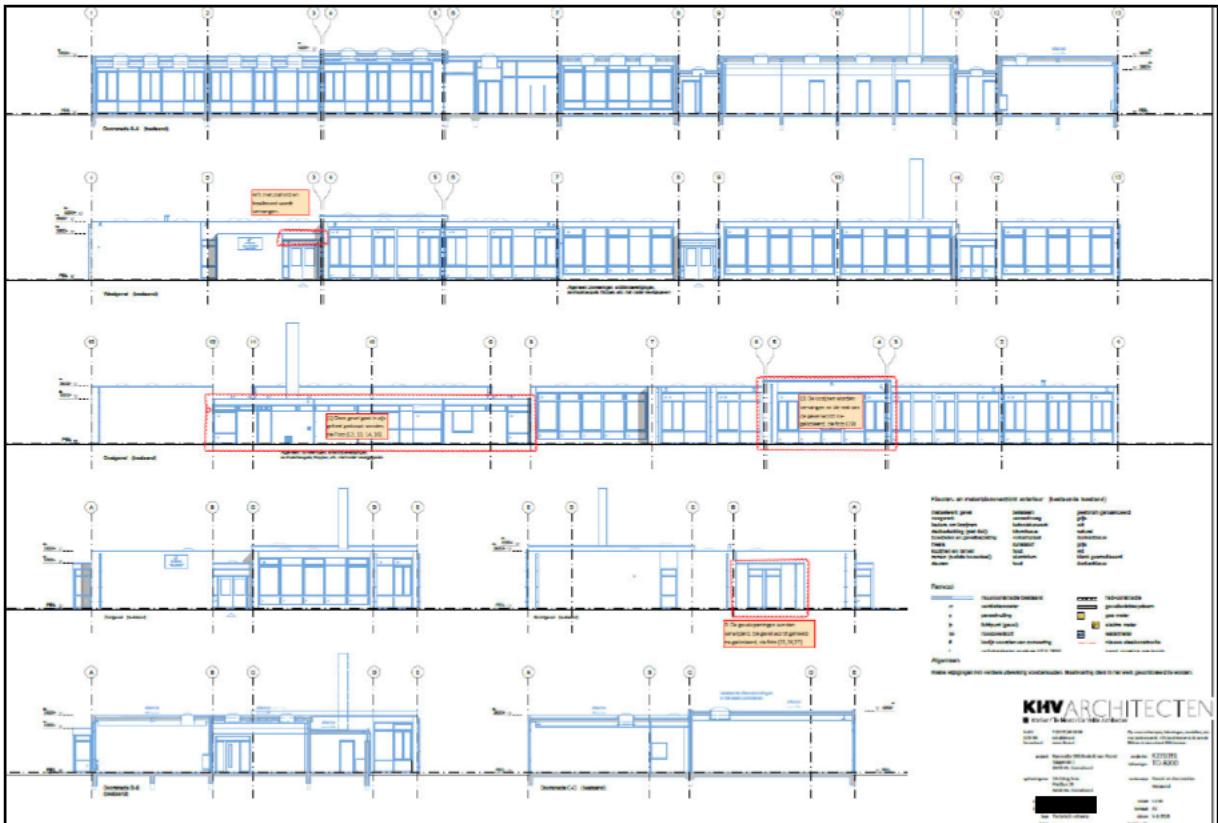
Figuur 2. Huidige situatie van het projectgebied per 24 mei 2024.

3.2 Voorgenomen ontwikkeling

Er zijn werkzaamheden gepland aan deze school. Er worden kozijnen vervangen, muren geïsoleerd en er vinden enkele aanpassingen plaats aan gevels en entrees. Een oud schuurtje op het schoolplein wordt gesloopt. In onderstaande afbeeldingen is dit weergegeven. De volledige versies van deze documenten zijn opgenomen in bijlage 2 (bestaande situatie) en 3 (nieuwe situatie).

Een planning van de werkzaamheden is nog niet bekend, wel is het de wens om de werkzaamheden op korte termijn uit te voeren.

Figuur 3. Tekening van de huidige situatie.

Figuur 4. Tekening van de nieuwe situatie.

4 Methode

4.1 Literatuuronderzoek

Voor de quickscan is een literatuuronderzoek uitgevoerd. Hiertoe is de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFD) geraadpleegd op 23 mei 2024 (www.ndff-ecogrid.nl). Hiervoor is een zoekgebied gebruikt van ongeveer 3 km rondom het projectgebied voor fauna, en 10 km voor flora en zijn waarnemingen van de afgelopen tien jaar geraadpleegd. Voor jaarrond beschermde broedvogels is een kleiner zoekgebied gebruikt van ongeveer 1 km, omdat alleen lokale waarnemingen hier relevant zijn.

4.2 Veldbezoek

Op 24 mei 2024 is het projectgebied in de ochtend bezocht door een ecooloog van Boxhoorn Ecologie. Hierbij was er sprake van rustig weer (droog, bewolkt, weinig wind) bij een temperatuur van 16 graden Celsius. Bij het veldbezoek is het projectgebied onderzocht op de geschiktheid als leefgebied voor beschermde soorten.

De nadruk ligt op soorten die uit het literatuuronderzoek naar voren zijn gekomen, en die te verwachten zijn in een stedelijke omgeving, zoals vleermuizen. Er wordt echter altijd breder gekeken, omdat niet alle mogelijk aanwezige soorten in een literatuuronderzoek worden aangetroffen. Tevens is kort de omgeving geschouwd.

4.3 Wettelijk kader

Een beknopt wettelijk kader van de Ow en de regels rondom het NNN is opgenomen in bijlage 1. In de provincie Flevoland zijn de volgende soorten vrijgesteld van de bepalingen uit de Ow in het kader van ruimtelijke ontwikkelingen, voor wat betreft het vernielen of beschadigen van voortplantings- of rustplaatsen:

Soorten amfibieën en zoogdieren vrijgesteld	
Aardmuis	Kleine watersalamander
Bastaardkikker	Konijn
Bosmuis	Meerkikker
Bruine kikker	Ondergrondse woelmuis
Dwergmuis	Ree
Dwergspitsmuis	Rosse woelmuis
Egel	Tweekleurige bosspitsmuis
Gewone bosspitsmuis	Veldmuis
Gewone pad	Vos
Haas	Woelrat
Huisspitsmuis	

Vogelsoorten categorie 1-5a nesten jaarrond beschermd

Boerenwaluw	Raaf
Boomvalk	Ransuil
Bosuil	Rode wouw
Buizerd	Roek
Gierzwaluw	Slechtvalk
Grote gele kwikstaart	Sperwer
Havik	Steenuil
Huismus	Torenvalk
Kerkuil	Wespendief
Oehoe	Zeearend
Ooievaar	Zwarte wouw

In de provincie Flevoland wordt cat. 5 afwijkend behandeld ten opzichte van het landelijk beleid, en geldt het volgende onderscheid:

categorie 5a:

In beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale staat van instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

categorie 5b:

In beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Vogelsoorten categorie 5b

Blauwe reiger	Kleine bonte specht
Draaihals	Middelste bonte specht
Groene specht	Oeverwaluw
Grote bonte specht	Spreeuw
Huiswaluw	Tapuit
Ijsvogel	Zwarte specht

Een en ander conform de Beleidsregels uitvoering Omgevingswet Flevoland, onderdeel Natuur, art. 2 en bijlage I.

5 Resultaten en effectanalyse

In dit hoofdstuk wordt per soortgroep besproken welke soorten uit het literatuuronderzoek naar voren komen, welke soorten op basis van het veldbezoek verwacht worden en welke soorten kunnen worden uitgesloten op basis van het literatuur- en veldbezoek. Als een soort te verwachten is, wordt een beknopte effectanalyse gemaakt.

5.1 Flora

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende beschermde soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- Kartuizer anjer.

Op basis van het veldbezoek blijkt dat er geen geschikte biotopen aanwezig zijn voor beschermde plantensoorten. Het projectgebied is vrijwel geheel verhard, wordt intensief betreden en de groene delen worden intensief beheerd. Bij het veldbezoek, dat heeft plaatsgevonden in een gunstige periode als bijna alle planten vegetatief of bloeiend zijn waar te nemen, zijn bovendien geen beschermde soorten waargenomen. Er is geen muurvegetatie aangetroffen.

De aanwezigheid van beschermde vaatplanten en mossen kan worden uitgesloten. De werkzaamheden leiden daarom niet tot het beschadigen of vernielen van groeiplaatsen van beschermde planten. Er zijn geen vervolgstappen nodig in het kader van de Omgevingswet.

De aanwezigheid van en effecten op beschermde plantensoorten zijn met zekerheid uit te sluiten. Nadere vervolgstappen in het kader van de Ow zijn voor deze soortgroep niet noodzakelijk.

5.2 Broedvogels – nesten jaarrond beschermd

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat onder andere de volgende soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- Boerenzwaluw, buizerd, boomvalk, grote gele kwikstaart, havik, huismus, gierzwaluw, kerkuil, ooievaar, ransuil, roek, sperwer en wespendif.

Alle bomen rondom de school (binnen de 75 m verstoringsafstand) zijn gecontroleerd op aanwezige nesten. Er zijn geen grote nesten aangetroffen, zodat het voorkomen van nestplaatsen van roofvogels is uit te sluiten. Voor soorten als uilen en ooievaar zijn ook geen geschikte nestplaatsen aanwezig en ontbreekt het aan voldoende rust. Er zijn geen nesten van zwaluwen aangetroffen aan de buitenzijde van de bebouwing. De grote gele kwikstaart broedt langs stromende wateren en komt met name in de winter verspreid over Nederland voor. Voor bebouwing in de bebouwde kom geldt dat er twee soorten zijn die wel vaak voorkomen in dergelijke situaties, namelijk de huismus en de gierzwaluw.

De huismus kan onderdelen van het leefgebied in het projectgebied hebben. Geschikte nestlocaties ontbreken in het plangebied, doordat er geen holten onder dakpannen zijn. Ook andere geschikte, veilige broedplekken ontbreken. Wel kan de huismus in de omgeving broeden bij woonhuizen. Er zijn zandige delen aanwezig op het schoolplein die een functie als zandbad kunnen hebben voor de huismus. Ook kunnen de hagen onderdeel vormen van het

foerageergebied van de huismus. Er vinden echter alleen werkzaamheden plaats aan de gevels. Er vinden geen wijzigingen plaats aan de indeling van het schoolplein, en ook worden er geen groenstructuren verwijderd. Negatieve effecten op (het leefgebied van) de huismus zijn daarom met zekerheid uit te sluiten.

Voor de gierzwaluw ontbreken geschikte holten, bijvoorbeeld onder kantpannen of in houten dakgoten, en voldoende aanvliegruimte. Het projectgebied is ongeschikt als broedgebied voor deze soorten. Negatieve effecten op de gierzwaluw zijn uit te sluiten.

Het plangebied biedt geen geschikte broedplekken voor huismus en gierzwaluw of andere soorten met een jaarrond beschermd nest. Er kan wel leefgebied van de huismus voorkomen op het schoolplein (hagen en open zand), maar de werkzaamheden hebben geen invloed op deze delen van het leefgebied. Negatieve effecten op broedvogels met een jaarrond beschermd nest kunnen worden uitgesloten. Er zijn geen vervolgstappen nodig in het kader van de Ow.

5.3 Broedvogels – overige

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat diverse soorten algemene broedvogels in en rond het projectgebied voorkomen, zoals merel, putter en roodborst. Ook kunnen er soorten voorkomen van cat. 5b (zie par. 4.3/bijlage 1 voor verdere toelichting).

Binnen het projectgebied (het schoolgebouw) zijn geen geschikte nestplekken aanwezig voor broedvogels. In de directe omgeving is er wel een kleine kans op broedgevallen van vogels, bijvoorbeeld in een haag. Door de intensieve verstoring op werkdagen worden er geen bijzondere soorten verwacht. Door te werken buiten het broedseizoen of na een voorafgaande broedvogelcontrole (nodig in de periode 1 maart – 15 juli) kunnen negatieve effecten op broedvogels en het optreden van schadelijke handelingen echter voorkomen worden. Een nader onderzoek of vergunningaanvraag is daarom niet nodig.

Soorten van cat. 5b van de lijst met jaarrond beschermde soorten zijn alleen jaarrond beschermd wanneer er sprake is van bijzondere ecologische omstandigheden en het ontbreken van alternatieven, of gevolgen voor de lokale staat van instandhouding van deze soorten. In het projectgebied zijn deze soorten niet te verwachten, vanwege de mate van verstoring. Ook is er geen sprake van bijzondere ecologische omstandigheden en zijn er ruim voldoende vergelijkbare broedplekken aanwezig rondom het projectgebied. Er is dus geen sprake van een jaarrond bescherming van de nesten. Er wordt daarom verder niet apart ingegaan op deze groep vogelsoorten, de beschermingswerking is gelijk aan de algemene broedvogels. Voor alle vogelsoorten geldt altijd dat verstoring of vernietiging van actief gebruikte nesten niet toegestaan is.

De aanwezigheid van algemene broedvogels in de omgeving van het projectgebied tijdens het broedseizoen is niet met zekerheid uit te sluiten. Effecten zijn te voorkomen door te werken buiten het broedseizoen of na een voorafgaande broedvogelcontrole. Het is niet nodig om nader onderzoek te doen of een vergunning aan te vragen voor deze groep broedvogels. Voor soorten van cat. 5b van de lijst met jaarrond beschermde nesten geldt geen jaarrond bescherming van de nesten omdat er voldoende alternatieve broedlocaties aanwezig zijn in de omgeving van het projectgebied en er geen sprake is van bijzondere ecologische omstandigheden op de locatie. Wel zijn alle vogelnesten tijdens het broeden beschermd.

5.4 Vleermuizen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis.

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen van vleermuizen kunnen aanwezig zijn in het projectgebied. Er zijn ruimtes aanwezig op de overgang van steensmuren naar houten afwerkingen, er zijn gedeeltelijke open stootvoegen aanwezig en er zijn ruimtes in houten afwerkingen aanwezig. Wel gaat het telkens om kleine ruimtes. De gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger kunnen hier gebruik van maken. Voor de meervleermuis is het gebouw echter niet geschikt, omdat grote spouwmuren met voldoende wisselende microklimaten ontbreken. De watervleermuis komt hoofdzakelijk in bomen voor, en gebruikt ook wel kerkzolders. Dergelijke biotopen ontbreken. De aanwezigheid van water- en meervleermuis is zodoende uit te sluiten.

In figuur 5 zijn enkele mogelijkheden voor verblijfplaatsen van vleermuizen weergegeven. In figuur 6 is op kaart weergegeven waar de geschikte delen aanwezig zijn. Niet het gehele gebouw is geschikt, er zijn ook delen waar alles strak is afgewerkt en geen ruimtes beschikbaar zijn.

De voorgenomen werkzaamheden overlappen met de locaties waar mogelijk vleermuizen aanwezig zijn. Daarom leiden de werkzaamheden tot het mogelijk vernietigen van verblijfplaatsen van vleermuizen, en doden van dieren bij onzorgvuldig werken. Er is daarom eerst nader onderzoek nodig naar de aanwezigheid van vleermuizen voordat een definitieve effectanalyse kan worden opgesteld.

Het kleine, te slopen schuurtje, is niet geschikt voor vleermuizen door een strakke en gesloten dakrand afwerking en het ontbreken van een spouwmuur.

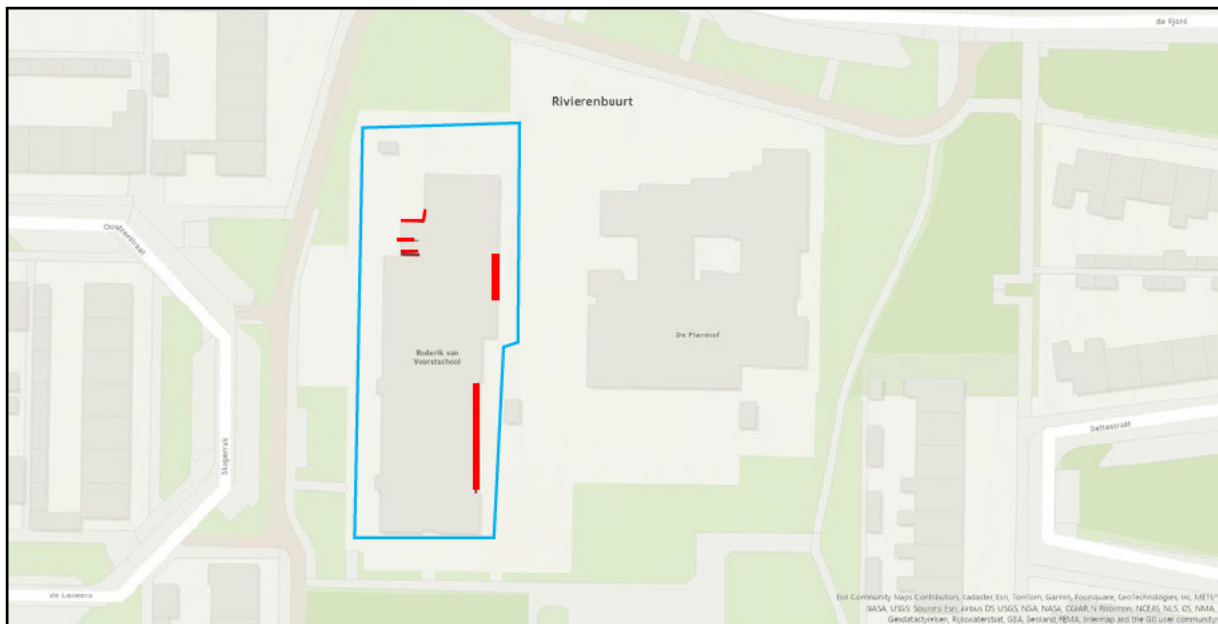

Opening onderlangs trespas afwerking, de muur biedt voldoende grip.

Gevel met alleen kozijnen en houtwerk, ongeschikt voor vlemuizen

< Het te slopen schuurtje. Enkelsteens en de dakrand sluit nauw aan op de muur, waardoor er geen beschutte ruimtes zijn.

Figuur 5. Detailfoto's van geschikte en ongeschikte locaties voor vlemuizen in de bebouwing in het projectgebied.

Figuur 6. Overzicht vleermuis geschikte delen (rood aangegeven) van het projectgebied (blauw omlind).

Vliegroutes

Er zijn geen lijnvormige structuren aanwezig in het plangebied die een onmisbare functie kunnen hebben als vliegroute. Ook worden er geen structuren aangetast, omdat de bebouwing aanwezig blijft en er geen bomen worden gekapt. Nader onderzoek naar vliegroutes is niet nodig, negatieve effecten op vliegroutes kunnen worden uitgesloten.

Foerageergebied

Het projectgebied heeft naar verwachting geen essentiële waarde als foerageergebied, omdat de groenstructuren beperkt zijn. Ook zijn er veel alternatieven aanwezig in de omgeving. Tot slot worden er geen groenstructuren verwijderd. Negatieve effecten op het foerageergebied van vleermuizen zijn daarom uit te sluiten.

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen is niet uit te sluiten. Er zijn openingen achter dakranden aanwezig en via open stootvoegen. Nader onderzoek is nodig om de aanwezigheid van soorten te onderzoeken. Essentiële vliegroutes of foerageergebied komen niet voor.

5.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- Boommarter, bunzing, eekhoorn, otter, steenmarter, wezel, wezel/hermelijn.

De meeste waarnemingen uit de omgeving betreffen boom- en steenmarter en de otter. Voor alle marterachtigen (excl. otter) geldt dat ze behoefte hebben aan schuilplekken in groenzones, boomholtes, takkenhopen, holten onder boomwortels en dergelijke plaatsen. Ook is de aanwezigheid van geschikt foerageergebied en voldoende groenstructuren die dekking bieden van belang. Het plangebied is een school met een versteend schoolplein rondom, en enkele hagen, gelegen in een woonwijk.

Dit biedt geen vast leefgebied aan boommarter, bunzing, steenmarter en wezel (en / of hermelijn). Vaste rust- en verblijfplaatsen kunnen worden uitgesloten. De werkzaamheden hebben geen negatieve effecten op het leefgebied van deze soorten.

Voor de eekhoorn ontbreken grotere aaneengesloten groenzones. Ook zijn er geen (potentiële) eekhoornnesten waargenomen in de bomen rondom de school. Negatieve effecten op de eekhoorn zijn met zekerheid uit te sluiten.

De otter tot slot komt voor in watergangen, leefgebied van deze soort in aanwezig in de Noordoostpolder langs de diverse grotere waterlopen die daar aanwezig zijn. Binnen het projectgebied ontbreekt het echter aan geschikt biotoop. Negatieve effecten op de otter zijn met zekerheid uit te sluiten.

Het voorkomen van beschermde vaste rust- of voortplantingsplaatsen van grondgebonden zoogdieren binnen het projectgebied of binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is uitgesloten. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdieren zijn uit te sluiten. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet aan de orde.

5.6 Reptielen, amfibieën en vissen

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- Reptielen: ringslang.
- Amfibieën: rugstreeppad.
- Vissen: geen.

Reptielen

Er zijn waarnemingen van de ringslang bekend uit de omgeving van Emmeloord. De ringslang komt voor in gebieden met voldoende geschikte voortplantingsplaatsen, zoals broeihopen, en voldoende voedsel. Graslanden, bosranden en oevers met een ruim aanbod van muizen en amfibieën vormen het leefgebied van deze soort. Dergelijk leefgebied ontbreekt in het plangebied en de directe omgeving, zodat de aanwezigheid van ringslang in het projectgebied met zekerheid is uit te sluiten. Andere beschermde soorten reptielen komen niet voor in de directe omgeving. Vervolgstappen voor de soortgroep reptielen zijn ten aanzien van de Ow niet noodzakelijk.

Amfibieën

Uit de NDFP blijkt dat er waarnemingen van de rugstreeppad bekend zijn. Deze soort komt in de Noordoostpolder voor met name rondom boerderijen, waar de erven geschikt landbiotoop vormen en ondiepe watergangen rondom de voortplantingswateren. In het projectgebied is geen water aanwezig, en ook in de directe omgeving zijn geen ondiepe, visvrije wateren aanwezig. Geschikt voortplantingsbiotoop van de rugstreeppad ontbreekt in de directe omgeving. Negatieve effecten van de werkzaamheden op (het leefgebied van) de rugstreeppad zijn daarom met zekerheid uit te sluiten. Andere beschermde soorten amfibieën komen niet voor in de directe omgeving. Vervolgstappen voor de soortgroep amfibieën zijn ten aanzien van de Ow niet noodzakelijk.

Vissen

In het projectgebied is geen oppervlaktewater aanwezig. Het voorkomen van beschermde vissen binnen de invloedssferen van de werkzaamheden is daarom uit te sluiten. Vervolgstappen voor de soortgroep vissen zijn ten aanzien van de Ow niet noodzakelijk.

Het voorkomen van en effecten op beschermde reptielen, amfibieën en vissen is met zekerheid uit te sluiten. Er is geen nader onderzoek of vergunningaanvraag noodzakelijk.

5.7 **Dagvlinders en libellen**

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- Dagvlinders: grote vos, grote weerschijnvlinder.
- Nachtvinders: teunisbloempijlstaart.
- Libellen: gevlekte glanslibel, gevlekte witsnuitlibel, Kempense heidelibel, Noordse winterjuffer, sierlijke witsnuitlibel.

Dagvlinders

Voor vlinders zijn vooral de waardplanten van belang. Wanneer bij werkzaamheden de waardplanten verloren gaan, kunnen immers rupsen worden gedood en kan het functionele leefgebied van de vlinders verkleinen. Waardplanten van de grote vos zijn zoete kers, populierensoorten en sommige wilgensoorten. Waardplanten van de grote weerschijnvlinder zijn boswilg en grauwe wilg. Geen van deze soorten komen in het projectgebied voor. Ook zijn er geen houtstapels of andere halfopen ruimtes aanwezig die de grote vos zou kunnen gebruiken voor de overwintering. De aanwezigheid van leefgebied van beschermde dagvlinders kan daarom met zekerheid worden uitgesloten. Vervolgstappen voor de soortgroep dagvlinders zijn ten aanzien van de Ow niet noodzakelijk.

Nachtvinders

Uit de omgeving zijn waarnemingen bekend van de teunisbloempijlstaart. Deze soort heeft als waardplant teunisbloem, maar ook soorten als wilgenroosje of kattenstaart kunnen gebruikt worden. Oude exemplaren van deze planten blijven lang staan. Bij het veldbezoek zijn deze niet aangetroffen. Ook zijn er geen jonge planten van deze soorten waargenomen. Het voorkomen van leefgebied van de teunisbloempijlstaart in het projectgebied kan daarom met zekerheid worden uitgesloten. Vervolgstappen voor de soortgroep nachtvinders zijn ten aanzien van de Ow niet noodzakelijk.

Libellen

Oppervlaktewater ontbreekt in het projectgebied, zodat er geen negatieve effecten optreden op beschermde libellensoorten. Ook ontbreekt overwinteringsbiotoop voor de Noordse winterjuffer (graspollen in heidegebied). Het voorkomen van leefgebied van beschermde libellensoorten in het projectgebied kan daarom met zekerheid worden uitgesloten. Vervolgstappen voor de soortgroep libellen zijn ten aanzien van de Ow niet noodzakelijk.

Het voorkomen van en negatieve effecten op beschermde dagvlinders, nachtvinders en libellen is met zekerheid uit te sluiten. Vervolgstappen ten aanzien van de Ow zijn voor de soortgroepen dagvlinders, nachtvinders en libellen niet noodzakelijk.

5.8 Overige ongewervelden en weekdieren

Uit het literatuuronderzoek blijkt dat de volgende soorten in of rond het projectgebied voorkomen:

- geen.

Op basis van het veldbezoek blijkt dat het projectgebied niet geschikt is voor beschermde ongewervelden en/of weekdieren. Soorten als de Bataafse stroommossel of de Europese rivierkreeft komen voor in wateren (of zijn uitgestorven) en zijn niet uit de omgeving bekend. De platte schijfhoren komt voor in wateren met een goede waterkwaliteit en veel onderwatervegetatie. Oppervlaktewater ontbreekt in het projectgebied, zodat watergebonden soorten niet kunnen voorkomen. Andere soorten uit deze groep zijn aan (oude) vochtige houtopstanden gebonden, zoals de vermiljoenkever. Dergelijke biotopen ontbreken in het projectgebied.

Het voorkomen van soorten uit de groep overige ongewervelden kan met zekerheid worden uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soortgroep ten aanzien van de Ow zijn niet noodzakelijk.

5.9 Algemene zorgplicht

In de Ow is een zorgplicht opgenomen (art. 1.6 en 1.7 Ow). Een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit of het nalaten ervan nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht om deze gevolgen te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken danwel de activiteit achterwege te laten. De zorgplicht geldt voor alle 'disciplines'. Vertaald naar het onderdeel natuur betekent dit een algemene fatsoenseis voor de redelijke omgang met planten en dieren. De zorgplicht houdt in dat alle mogelijke inspanning wordt gepleegd om onnodige schade aan planten en dieren te voorkomen. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor een goede naleving van dit artikel uit de Ow.

5.10 Specifieke zorgplicht

Voor flora- en fauna-activiteiten die nadelig kunnen zijn voor planten en dieren, geldt de specifieke zorgplicht bij het verrichten van de activiteit (art. 11.27 Bal). Bij activiteiten moet daarom worden nagegaan of er vogel- of habitatrichtlijnsoorten, nationaal beschermde soorten (Bijlage IX Ow) of Rode Lijst-soorten en voor die soorten belangrijke leefgebieden of natuurlijke habitats aanwezig (kunnen) zijn. De specifieke zorgplicht geldt bij alle dier- en plantensoorten, dus bij (inter)nationaal beschermde soorten én bij andere soorten.

Voor de beschermde soorten is in de voorgaande paragrafen reeds een beoordeling gemaakt. Uit een beoordeling op basis van het veldbezoek blijkt dat er geen natuurlijke habitats aanwezig zijn, er is allen sprake van een beperkte oppervlakte gecultiveerde groenvoorzieningen, en veel verhardingen. Dit vormt geen belangrijk leefgebied voor bijzondere, zeldzame of Rode lijstsoorten. Om die reden zijn er vanuit de specifieke zorgplicht geen aanvullende maatregelen nodig bovenop maatregelen die al genomen moeten worden.

De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor een goede naleving van zowel de algemene als de specifieke zorgplicht.

5.11 Vervolgonderzoek

De aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen kan niet op voorhand worden uitgesloten. De werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op vleermuizen en overtreding van verbodsbepalingen uit de Omgevingswet. Er is daarom nader onderzoek nodig om de aanwezigheid van soorten en gebiedsfuncties te onderzoeken. Er is onderzoek nodig naar kraam- en zomerverblijfplaatsen van vleermuizen in de periode 15 mei – 15 juli, en onderzoek naar paarverblijfplaatsen in de periode 15 augustus – 30 september. Het onderzoek dient zich te richten op de gewone en ruige dwergvleermuis en de laatvlieger.

6 Beschermde gebieden

6.1 Natura 2000

Het projectgebied ligt niet in Natura 2000-gebied (zie figuur 7). In de omgeving ligt het gebied IJsselmeer op 9,5 km ten westen van het projectgebied. Andere Natura 2000-gebieden (zoals Weerribben, De Wieden, Zwarte meer, Ketelmeer & Vossemeer) liggen op meer dan 10 km afstand van het gebied.

Door de afstand tot beschermde gebieden, de tussenliggende bebouwing en infrastructuur, en gezien de lokale aard van de werkzaamheden, kunnen negatieve effecten van de werkzaamheden door bijvoorbeeld geluid, licht of trillingen op voorhand worden uitgesloten. Gezien de afstand tot beschermde gebieden zijn negatieve effecten door een tijdelijke toename van stikstofdepositie in de aanlegfase niet te verwachten. Omdat de werkzaamheden geen nieuwe functies toevoegen aan de locatie, is er geen sprake van een (gewijzigde) gebruiksfase.

Figuur 7. De ligging van het projectgebied (rood omlijnd) ten opzichte van Natura 2000 (groene vlakken).
Bron: AERIUS Calculator.

Direct negatieve effecten op beschermde Natura 2000-gebieden zijn op voorhand uit te sluiten door de afstand van het projectgebied tot beschermde gebieden (minimaal 9,5 km). Negatieve effecten door stikstofdepositie kunnen eveneens worden uitgesloten vanwege de grote afstand en de beperkte omvang van de werkzaamheden.

6.2 Bijzondere nationale natuurgebieden

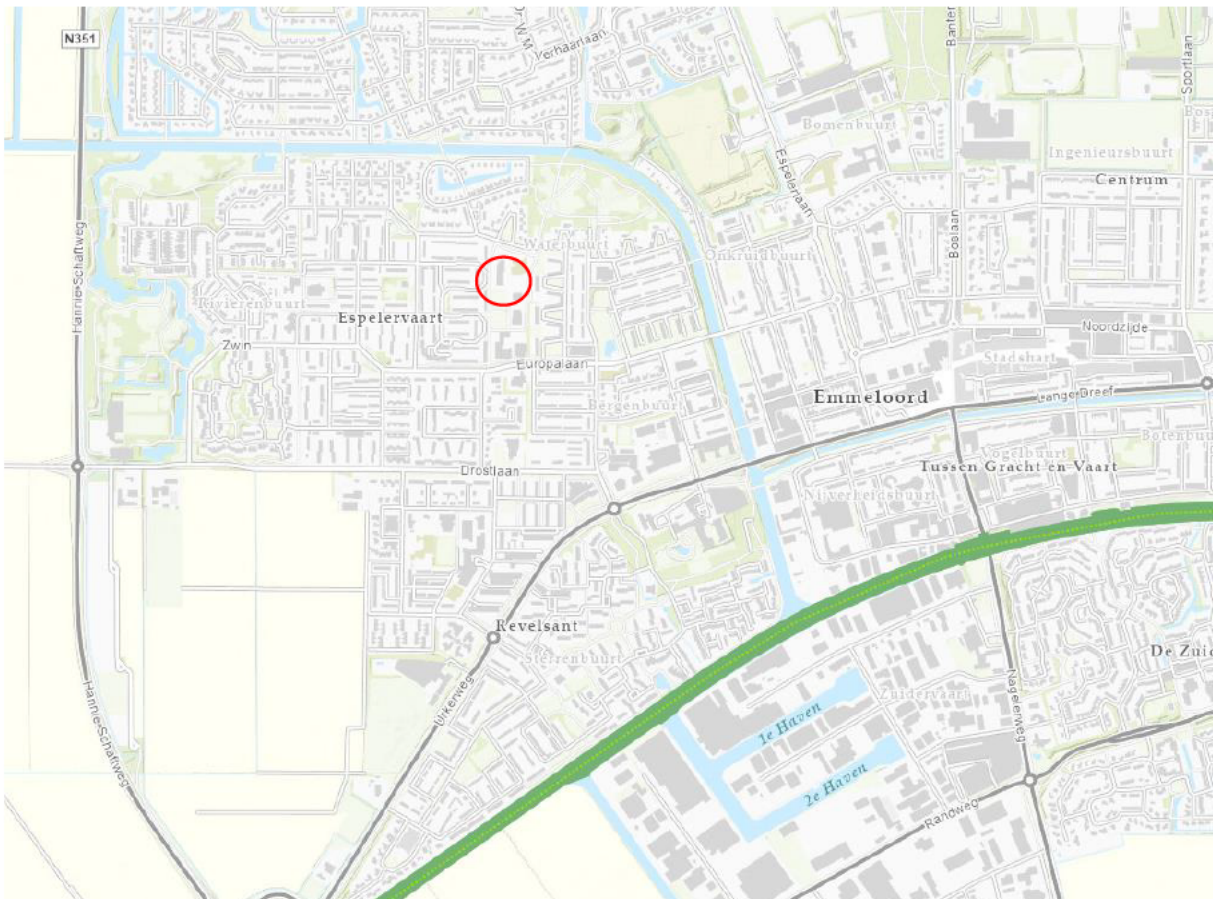
Het projectgebied ligt niet in een bijzonder nationaal natuurgebied, zodat de specifieke zorgplicht voor deze gebieden ook niet van toepassing is.

6.3 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het projectgebied ligt niet in het NNN (zie figuur 8). Het dichtstbijzijnde onderdeel van het NNN ligt op ruime afstand (circa 1,1 km) van het projectgebied. Er zijn ook geen ecologische verbindingen aanwezig in de nabijheid van het projectgebied. Negatieve effecten op het NNN, zoals oppervlakteverlies, versnippering of verlies van samenhang zijn hierbij niet aan de orde. Een nadere toetsing aan de bepalingen van het NNN is daarom niet nodig.

Ook andere provinciale gebiedsbescherming, zoals weidevogelgebieden, zijn niet van toepassing op dit initiatief.

Het toetsen van het initiatief aan de wettelijke bepalingen van het NNN is niet noodzakelijk.

Figuur 8. De ligging van het projectgebied (rood omlijnd) ten opzichte van het NNN (groene vlak). Bron: Provincie Flevoland.

7 Literatuurlijst

Vleermuisprotocol, 2021. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging, 1 januari 2021.

Websites

www.verspreidingsatlas.nl

www.zoogdiervereniging.nl

Ndff-ecogrid.nl (Nationale Databank Flora en Fauna)

Bij12.nl

POEDIEL
VAN VOORST

POEDIEL
VAN VOORST

BIJLAGE 1 WETTELIJK TOETSINGSKADER

Algemeen Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet (Ow) in werking getreden. De bepalingen uit de Wet natuurbescherming (Wnb), die sinds 1 januari 2017 gold, zijn op hoofdlijnen overgenomen. Dit betekent dat de bescherming van soorten en gebieden vrijwel gelijk is gebleven, maar dat er wel andere artikelen, afdelingen en besluiten zijn waarin dit wettelijk verankerd is.

De Omgevingswet zelf regelt de basisregels voor het gehele stelsel dat bij de Ow hoort. Ook is een algemene zorgplicht opgenomen in de Omgevingswet. Ruimtelijke ontwikkelingen kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden en moeten in het kader van de Ow worden getoetst. Het is namelijk verboden om zonder Omgevingsvergunning een 'Natura 2000-activiteit' of 'Flora en fauna-activiteit' te verrichten (par. 5.1.1 Ow).

In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) staan de feitelijke regels over natuurbescherming. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedenbescherming, in lijn met de werking van de Wnb.

Soortenbescherming

De bescherming van soorten is onder te verdelen in drie 'regimes': Vogelrichtlijnsoorten (11.2.2 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (11.2.3 Bal) en 'andere soorten' (11.2.4 Bal). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke 'schadelijke handelingen' (dit komt overeen met de 'verbodsbepalingen' uit de Wnb).

Vogels

Vogels zijn beschermd conform de Europese Vogelrichtlijn. Het gaat om alle van nature in het wild levende vogels. Schadelijke handelingen die leiden tot een vergunningplicht zijn (art. 11.37 Bal):

- het opzettelijk doden of vangen van nature in NL in het wild levende vogels;
- het opzettelijk vernielen of beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren van vogels, of het opzettelijk wegnemen van nesten;
- het rapen of onder zich hebben van eieren van vogels;
- het opzettelijk storen van vogels;
- het verbod op het opzettelijk storen van vogels, geldt niet, als het storen niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de vogelsoort;

Nesten van broedvogels zijn beschermd (en mogen dus niet vernield of weggehaald worden) wanneer ze in gebruik zijn. Sommige nesten zijn echter ook beschermd buiten de periode dat het nest in gebruik is. Voor sommige vogelsoorten is het moeilijk om geschikte nestplaatsen te vinden, of ze zijn nauwelijks in staat om zelf een nest te bouwen. Voor een aantal vogelsoorten is daarom bepaald (op basis van jurisprudentie) dat de nesten het hele jaar beschermd zijn, ook wanneer de nesten niet in gebruik zijn. De lijst van vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is, kan per provincie verschillen.

Wanneer de werkzaamheden onvermijdelijk leiden tot schadelijke handelingen voor vogels is een vergunning noodzakelijk. Een vergunningaanvraag wordt getoetst aan 3 criteria, conform par. 8.6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl):

- 1) er is sprake van een in of bij de wet genoemd belang,
- 2) er is geen bevredigende andere oplossing (alternatief),
- 3) doet het geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

De belangrijkste in de wet genoemde belangen zijn:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Dieren en planten uit de Habitatrichtlijn

Er kunnen ook schadelijke handelingen optreden voor in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern, of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Voor planten heeft dit betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern.

Voor deze soorten geldt dat er sprake is van een schadelijke handeling in de volgende gevallen (art. 11.46 Bal):

- het in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk doden of opzettelijk vangen van in het wild levende dieren;
- het opzettelijk verstoren van dieren;
- het in de natuur opzettelijk vernielen of rapen van eieren van dieren;
- het beschadigen of vernielen van de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren;
- het opzettelijk plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied.

Wanneer de werkzaamheden onvermijdelijk leiden tot schadelijke handelingen voor dieren of planten van de Habitatrichtlijn is een vergunning noodzakelijk. Een vergunningaanvraag wordt getoetst aan dezelfde criteria als genoemd bij vogels. De wettelijke belangen waarop een vergunning kan worden aangevraagd zijn dezelfde als bij vogels, maar aanvullend geldt:

- dwingende redenen van groot openbaar belang, van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Andere soorten

De overheid heeft, naast de soorten die op basis van de Europese richtlijnen zijn beschermd, nog andere soorten aangewezen om te beschermen. Voor deze soorten gelden de volgende schadelijke handelingen (art. 11.54 Bal):

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren;
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B;
- Het verbod geldt niet voor bosmuis, huisspitsmuis en veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden;

Zowel het Ministerie van Natuur en Stikstof (voor projecten van landelijk belang, zoals het spoor of hoogspanningsverbindingen > 220 kV) als de afzonderlijke provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een vergunningaanvraag. De wettelijke belangen die van toepassing zijn voor deze soorten zijn ruimer dan voor VR en HR-soorten. Belangen die additioneel van toepassing kunnen zijn, zijn bijvoorbeeld een ruimtelijke ontwikkeling of het algemeen belang.

Gebiedenbescherming – Natura 2000

Natura 2000-gebieden zijn natuurgebieden van groot internationaal belang. Deze gebieden zijn aangewezen onder de Europese Habitat- en/of Vogelrichtlijn. Voor de aangewezen soorten en habitattypen zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld. Een activiteit (plan of project) mag niet leiden tot significant negatieve effecten op deze doelen of tot een aantasting van de natuurlijke kenmerken. Activiteiten binnen zowel als buiten het Natura 2000-gebied kunnen negatieve effecten veroorzaken. In een quickscan wordt globaal getoetst of negatieve effecten op voorhand met zekerheid zijn uit te sluiten. Als dat niet zo is, is mogelijk een Voortoets nodig om dit uitgebreider te toetsen. Wanneer significant negatieve effecten niet zijn uit te sluiten, is er sprake van een 'Natura 2000-activiteit' en moet hiervoor vergunning worden aangevraagd bij de provincie.

De meeste potentieel negatieve effecten zijn uit te sluiten wanneer het planvoornemen zich op 300-500 m van Natura 2000 bevindt. Verstoring door licht, geluid, trillingen of menselijke aanwezigheid zijn op die afstand vaak niet meer waarneembaar. In zeer open gebieden kan dit anders zijn, dit moet dan ook per project getoetst worden. Een belangrijke uitzondering is de uitstoot van stikstof. Dit verspreid zich door de lucht over grote afstanden, zodat ook negatieve effecten kunnen optreden op natuurgebieden ver van het plangebied. Wanneer een toename in stikstofuitstoot niet is uit te sluiten, dient dan ook een AERIUS-berekening te worden uitgevoerd om uit te sluiten (of vast te stellen) dat er sprake is van stikstofdepositie in reeds overbelaste gebieden.

Indien op voorhand significante effecten niet uitgesloten kunnen worden dient een Passende beoordeling opgesteld te worden. Blijkt uit een Passende beoordeling dat significant negatieve gevolgen niet zijn uit te sluiten, dan geldt een vergunningplicht en is er sprake van een zogenaamde 'Natura 2000-activiteit'.

Specifieke zorgplicht

In het Bal is een specifieke zorgplicht opgenomen voor Natura 2000-gebieden en bijzondere nationaal natuurgebieden (art. 11.6 Bal). Iedereen die activiteiten uitvoert die verslechterende of significant verstorende gevolgen voor een Natura 2000-gebied of een bijzonder nationaal natuurgebied kunnen hebben, moet nadelige gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. Als nadelige gevolgen niet te voorkomen zijn, dan verplicht de specifieke zorgplicht om met betrekking tot deze gevolgen passende preventieve maatregelen te nemen (art. 11.6, 2e lid onder d), of, als dit niet gaat, om passende herstelmaatregelen te treffen (art. 11.6, 2e lid onder f). Daarnaast verplicht de zorgplicht ook dat de effectiviteit van deze maatregelen wordt gemonitord. De specifieke zorgplicht geldt voor projecten die een vergunning nodig hebben, maar ook voor maatregelen die volgen uit een beheerplan, óf voor projecten die geen kans hebben op een significant gevolg (dit geldt dus voor de meeste kleine projecten buiten Natura 200).

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van natuurgebieden (waaronder de Natura 2000-gebieden) en nog in te richten natuur of ecologische verbindingzones. Het NNN wordt door de provincies aangewezen en begrensd.

Voor de natuurgebieden die behoren tot het NNN geldt dat de kwaliteit en oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland niet achteruit mogen gaan, en dat de samenhang tussen de gebieden van het NNN wordt behouden en dat, als binnen het NNN activiteiten worden toegelaten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken of waarden van het NNN, deze gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het NNN behouden blijven (art. 7.8, Besluit kwaliteit leefomgeving).

Nieuwe plannen en projecten zijn dus niet toegestaan als deze een nadelige gevolgen hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied. Er geldt echter een 'ja-mits' principe onder de Ow, in tegenstelling tot het vroegere 'Nee-tenzij' principe van de Wnb. Wanneer er gecompenseerd wordt voor de nadelige gevolgen, kan een plan of project dus doorgaan.

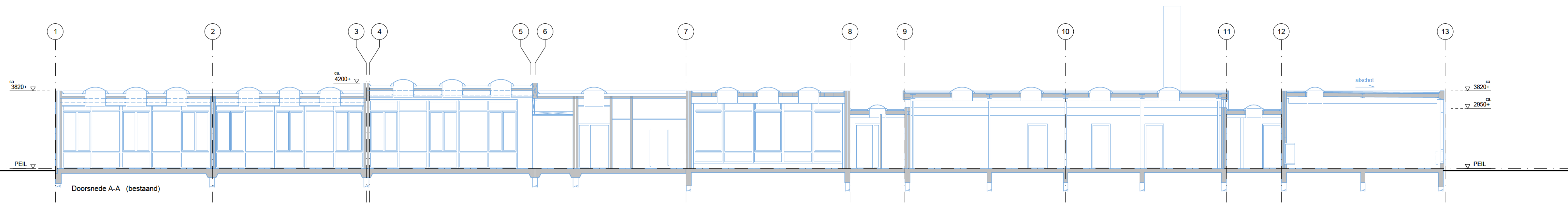
Hierbij is het niet (langer) noodzakelijk om een groot openbaar belang of reële alternatieven aan te tonen. Een en ander is echter ook afhankelijk van de wijze waarop elke provincie de algemene regels uit de Ow uitwerking in hun provinciale Omgevingsverordeningen. Wanneer er nog geen nieuwe Omgevingsverordening is in een provincie, kan het Nee-tenzij principe daar dus nog steeds actueel zijn.

, tenzij daarmee een zwaarwegend belang gediend is en er geen reële alternatieven voorhanden zijn. In dat geval moet de schade zoveel mogelijk beperkt worden door het treffen van mitigerende maatregelen en moet de resterende schade gecompenseerd worden.

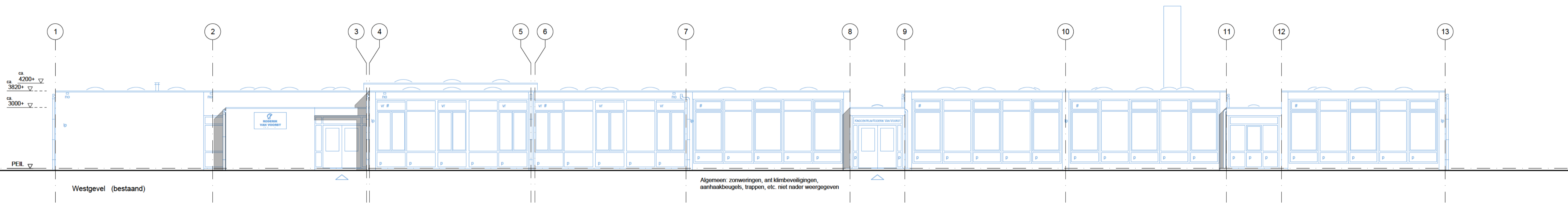
De bescherming van het NNN ligt vast in bestemmingsplannen/Omgevingsplannen. Activiteiten die passen binnen het geldende bestemmingsplan zijn daarom toegestaan.

BIJLAGE 2

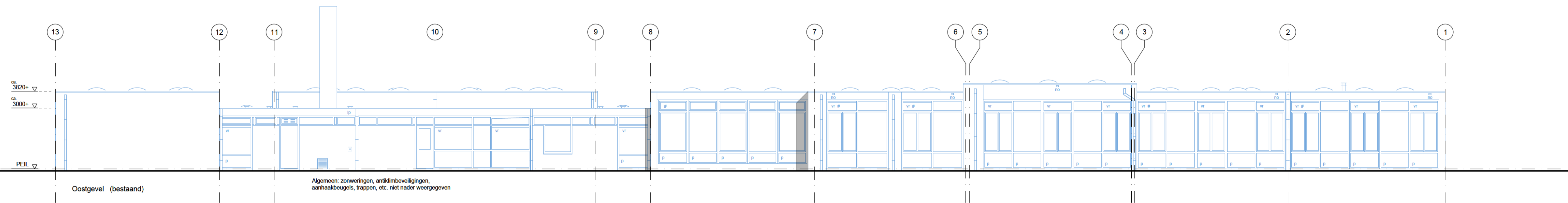

Doorsnede A-A (bestaand)

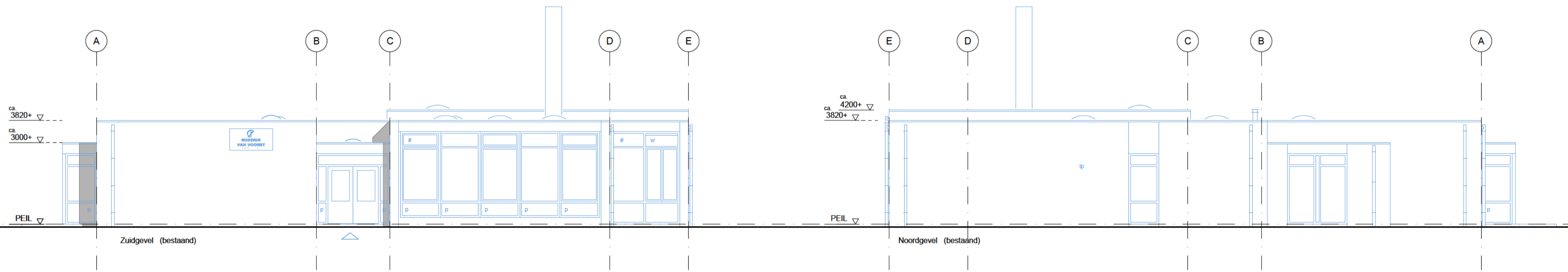
Westgevel (bestaand)

Algemeen: zonweringen, ant klimbeveiligingen, aanhaakbeugels, trappen, etc. niet nader weergegeven

Oostgevel (bestaand)

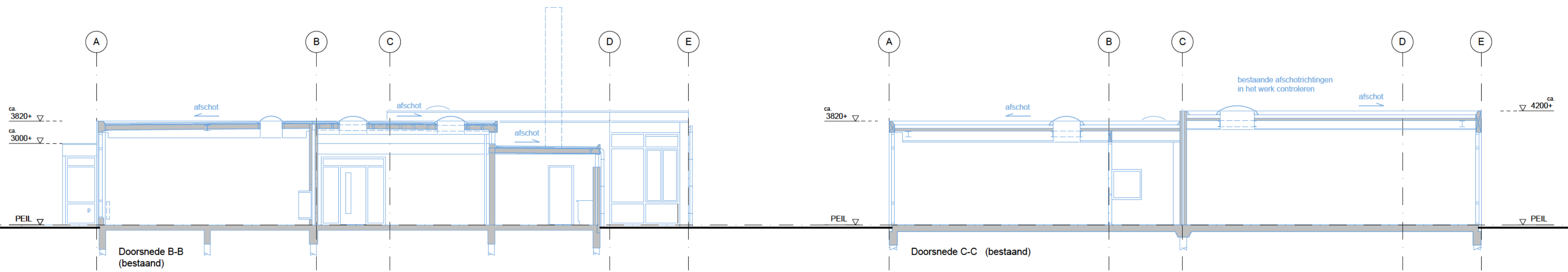
Algemeen: zonweringen, ant klimbeveiligingen, aanhaakbeugels, trappen, etc. niet nader weergegeven

Zuidgevel (bestaand)

Noordgevel (bestaand)

Algemeen: zonweringen, ant klimbeveiligingen, aanhaakbeugels, trappen, etc. niet nader weergegeven

Doorsnede B-B (bestaand)

Doorsnede C-C (bestaand)

Algemeen: zonweringen, ant klimbeveiligingen, aanhaakbeugels, trappen, etc. niet nader weergegeven

Kleuren- en materialenoverzicht exterior (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boedelen en gevelbeplating	volkernplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Renvooi

—	muur/constructie bestaand	—	hsb-constructie
vr	ventilatierooster	—	gevelisolatiesysteem
p	paneelvulling	—	gas meter
lp	lichtpunt (gevel)	—	elektra meter
no	noodoverstort	—	watermeter
#	kozijn voorzien van zonwering	—	nieuwe staalconstructie
*	valbeveiliging systeem NEN 2550	—	oud systeem van tekenen

Algemeen

Kleine wijzigingen ivm verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

KHV ARCHITECTEN
 ■ Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5
 8305 BB
 Emmeloord

T (0527) 69 99 99
 info@khv.nl
 www.khv.nl

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc. rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de BNA en is een erkend BNA bureau.

project Renovatie OBS Roderik van Voorst
 Skagerak 1
 8303 VA Emmeloord

projectnr. K221031
 tekeningnr. TO-B200

opdrachtgever Stichting Aves
 Postbus 33
 8300 AA Emmeloord

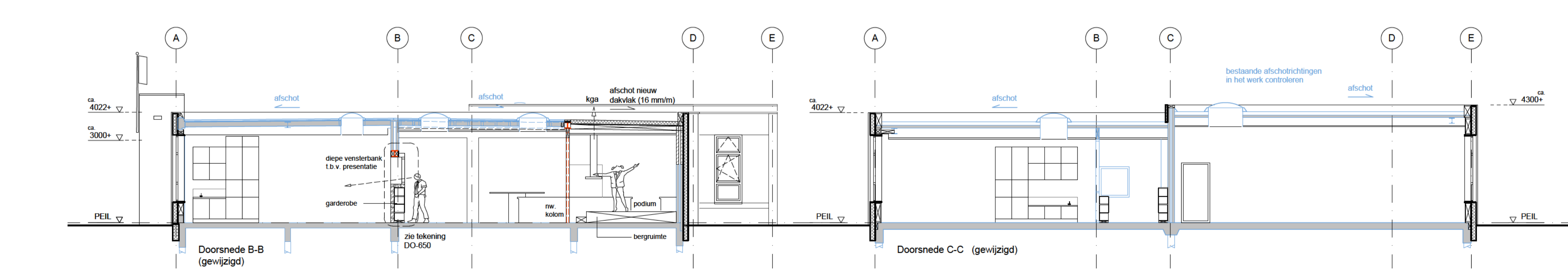
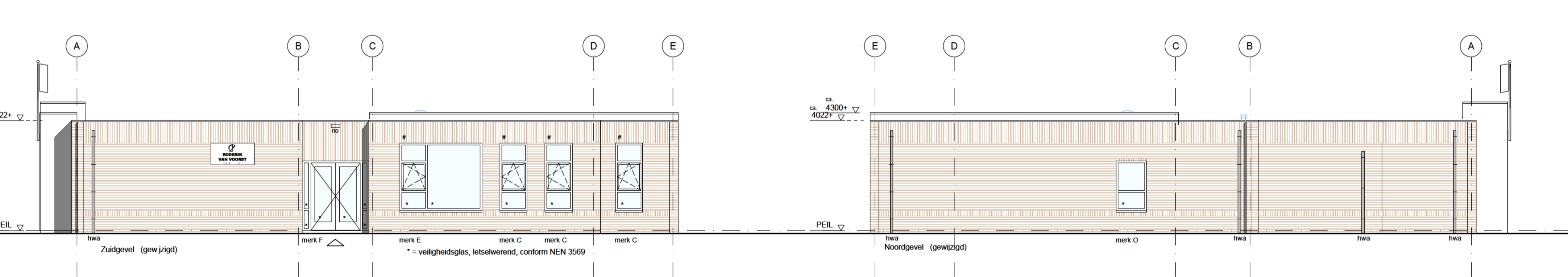
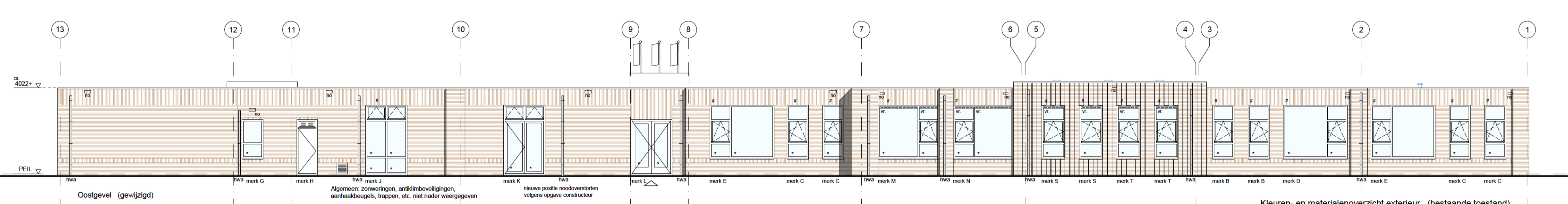
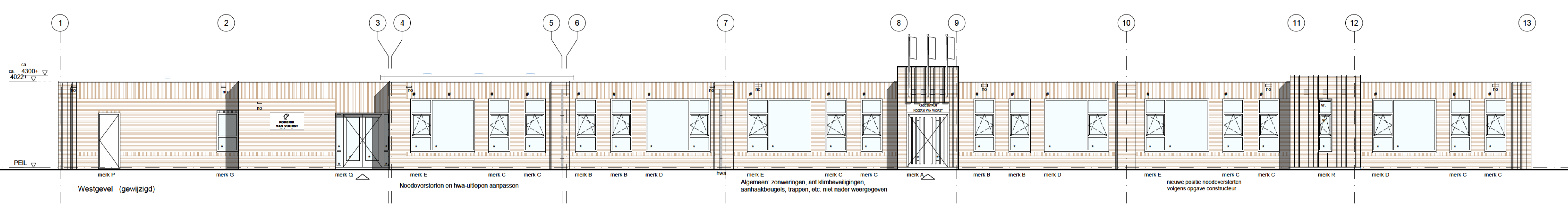
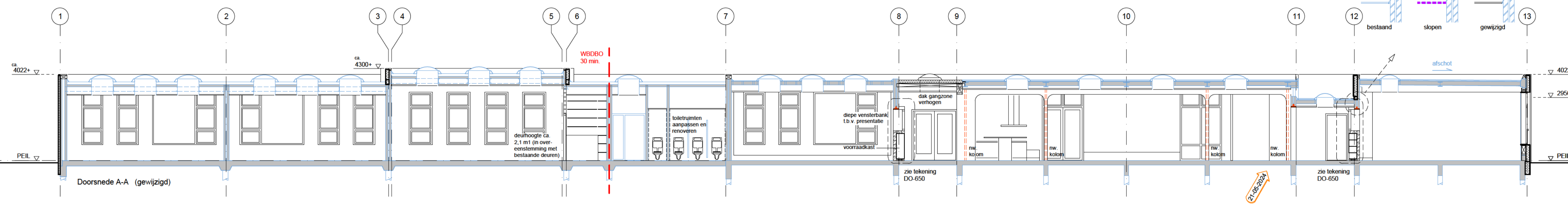
onderwerp Gevels en doorsneden
 Bestaand

architect
 tekenaar
 fase Technisch ontwerp
 status

schaal 1:100
 formaat A1
 datum 5-4-2024
 laatste wijz.

BIJLAGE 3

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boeiden en gevelbeplating	volkernplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entredeuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

vr	muur/constructie bestaand
p	ventilatorooster
lp	paneelvulling
no	lichtpunt (gevel)
#	noodoverstort
*	kozijn voorzien van zonwering
	veiligheidsglas conform NEN 3569

Algemeen
Kleine wijzigingen ivm verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

KHV ARCHITECTEN
Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5 8305 BB Emmeloord
T (0527) 69 99 99 info@khv.nl www.khv.nl

project Renovatie OBS Roderik van Voorst Skagerrak 1 8303 VA Emmeloord
opdrachtgever Stichting Aves Postbus 33 8300 AA Emmeloord

architect [redacted] tekenaar [redacted] fase Technisch ontwerp status [redacted]

projectnr. K221031 tekeningnr. TO-200
onderwerp Gevels en doorsneden Gewijzigd

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc. rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de BNA en is een erkend BNA bureau.

schaal 1:100
formaat A1
datum 5-4-2024
laatste wijz. 21-5-2024

BIJLAGE 2

deinterimecoloog

rapport

Nader onderzoek vleermuizen OBS Roderik van Voorst te Emmeloord

de interim ecoloog

25 september 2024
versie 1

De Interim Ecoloog B.V.

Dijkgraaf 25
6671 GN Zetten

[Redacted]

KvK 91795850

info@deinterimecoloog.nl

Opdrachtgever

Aves Stichting voor Primair
Onderwijs

[Redacted]

Postbus 33

8300 AA Emmeloord

Rapportkenmerk

P24015/rap02/v1

De Interim Ecoloog B.V. is lid van het Netwerk
Groene Bureaus en conformeert zich aan de
gedragscode van het NGB

Inhoudsopgave

Samenvatting	1
1 Inleiding	2
1.1 Aanleiding	2
1.2 Doel	2
1.3 Huidige situatie projectgebied	2
1.4 Voorgenomen ontwikkeling	4
2 Methode	5
2.1 Vleermuizen	5
2.2 Overige soorten	7
2.3 Deskundigheid	7
3 Resultaten en effectanalyse	8
3.1 Resultaten veldonderzoeken	8
3.2 Effectanalyse	10

Samenvatting

Initiatief

De stichting Aves heeft het voornemen om werkzaamheden uit te voeren aan de bestaande bebouwing van de OBS Roderick van Voorst te Emmeloord. Zo worden kozijnen vervangen, vinden enkele wijzigingen aan de gevel plaats en worden muren geïsoleerd. Uit de quickscan natuurwetgeving bleek dat deze ontwikkeling negatieve gevolgen kan hebben voor vleermuizen. Voor vleermuizen zijn daarom vervolgonderzoeken uitgevoerd.

Onderzoek

In 2024 heeft van juni-september een jaarrond vleermuisonderzoek plaatsgevonden, waarbij vijf veldonderzoeken zijn uitgevoerd om onderzoek te doen naar zomer-, kraam-, paar- en winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Resultaten en effecten

Uit de resultaten blijkt dat er één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is in het projectgebied. Andere gebiedsfuncties of vleermuissoorten zijn niet waargenomen. In de omgeving zijn tevens mogelijk twee paarterritoria aanwezig, maar die overlappen niet met de bebouwing van de school.

Door de werkzaamheden (waaronder het isoleren van de gevel) gaat de zomerverblijfplaats verloren. Dit leidt tot een overtreding van de natuurwetgeving. Door zorgvuldig werken kan het doden van dieren wel worden voorkomen.

Conclusie en vervolg

Uit de resultaten blijkt dat door de voorgenomen werkzaamheden een verblijfplaats van gewone dwergvleermuis verloren gaat. Door het uitvoeren van de werkzaamheden worden daarom verbodsbepalingen uit de Omgevingswet (art. 11.46 Bal) overtreden. Daarom moet een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd bij de provincie Flevoland, waarvoor een activiteitenplan moet worden opgesteld. Er zijn mitigerende en compenserende maatregelen nodig.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In Emmeloord ligt de Openbare Basisschool (OBS) Roderik van Voorst, aan de Skagerrak 1 te Emmeloord. Er vinden kleinschalige werkzaamheden plaats aan deze school. Er worden kozijnen vervangen, muren geïsoleerd en er vinden enkele aanpassingen plaats aan gevels en entrees. Een oud schuurtje op het schoolplein wordt op termijn gesloopt.

De bescherming van planten en dieren is in Nederland vanaf 1 januari 2024 geregeld via de Omgevingswet (Ow). In het kader van deze wet is het bij ruimtelijke ontwikkelingen en ingrepen verplicht om te inventariseren welke beschermde soorten flora en fauna voor kunnen komen in het projectgebied en of de werkzaamheden negatieve effecten kunnen hebben op deze soorten. Als de werkzaamheden kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen uit de Ow is een nader onderzoek nodig en moet mogelijk een vergunning (activiteit flora en fauna) worden aangevraagd.

In mei 2024 is een quickscan natuurwetgeving uitgevoerd op deze locatie. Hieruit bleek dat een deel van de bebouwing geschikt is voor vleermuizen, en dat er sprake is van overlap van de werkzaamheden met mogelijke verblijfplaatsen van vleermuizen. Daarom is een nader onderzoek naar deze soortgroep uitgevoerd om het voorkomen van deze soorten en gebiedsfuncties aan te tonen dan wel uit te sluiten. In deze rapportage worden de werkwijze, resultaten en conclusie van dit onderzoek beschreven.

1.2 Doel

Het doel van het nader onderzoek is om na te gaan of er vleermuizen in het projectgebied voorkomen en zo ja, welke soorten en functies het projectgebied heeft voor deze dieren. Op basis hiervan kan een definitieve effectanalyse worden opgesteld en kan worden bepaald of een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig is.

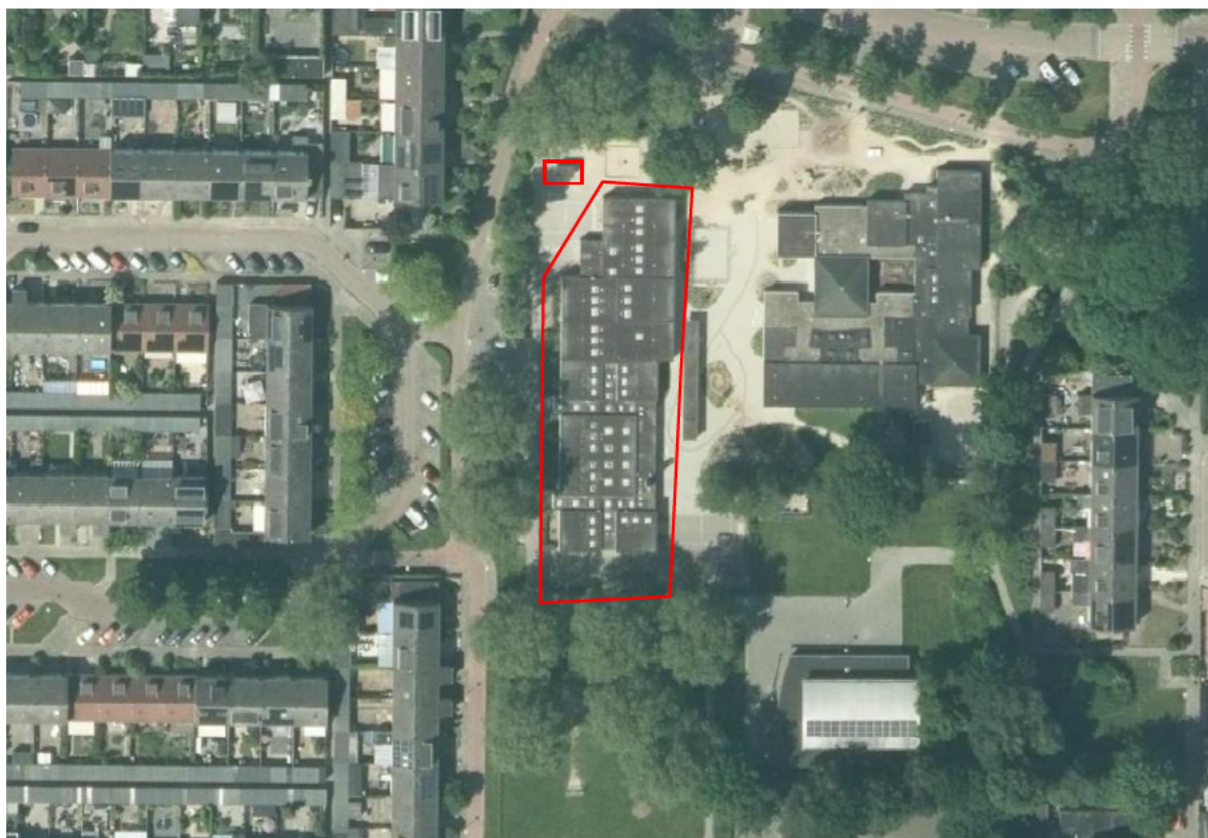
1.3 Huidige situatie projectgebied

Het projectgebied is gelegen aan de Skagerrak 1 te Emmeloord (zie figuur 1). Het betreft een basisschool van één bouwlaag met een plat dak, en een vrijstaand schuurtje. Het pand is gebouwd in 1967 (BAG Viewer). Rondom de school is een verhard plein aanwezig van betonklinkers. Ook staan er bomen langs de randen van het terrein. Aan de oostkant is nog een andere basisschool gevestigd, deze valt buiten het projectgebied.

De gevels van de school zijn grotendeels opgetrokken uit metselwerk met op sommige locaties open stootvoegen, en op andere geveldelen niet. Ramen met een houten afwerking daaronder vormen ook een groot deel van de gevels. Het dak is plat en afgewerkt met bitumen, voorzien van een aluminium daktrim. Ook zijn er houten dakrandafwerkingen aanwezig. Open water ontbreekt in het plangebied.

Het schuurtje is gemetseld met een houten dakrandafwerking. Dit schuurtje heeft geen stootvoegen. Aan de westzijde, rondom de hoofdingang, zijn hagen aanwezig van veldesdoorn. Op en rond het plein staan bomen waarin geen holten of lengtescheuren aanwezig zijn.

De omgeving bestaat verder voornamelijk uit woonwijken en enkele maatschappelijke gebouwen. In figuur 2 zijn enkele foto's opgenomen van het projectgebied.

Figuur 1. Projectgebied te Emmeloord (rood omlijnd). Bron ondergrond: PDOK Viewer.

Gebouw gezien vanuit de zuidoostzijde

Oostgevel

Westgevel en entree

Figuur 2. Huidige situatie van het projectgebied per 24 mei 2024.

1.4 Voorgenomen ontwikkeling

Er zijn werkzaamheden gepland aan deze school. Er worden kozijnen vervangen, muren geïsoleerd en er vinden enkele aanpassingen plaats aan gevels en entrees. Een oud schuurtje op het schoolplein wordt op termijn gesloopt. Verdere details hierover zijn opgenomen in de quickscan.

2 Methode

2.1 Vleermuizen

Het onderzoek naar vleermuizen is uitgevoerd conform het vleermuisprotocol (versie 2021). Dit protocol is vastgesteld door het NGB, de Zoogdiervereniging en bevoegde gezagen. Wanneer het onderzoek wordt uitgevoerd conform het protocol, wordt dit geaccepteerd door het bevoegd gezag.

Er is onderzoek nodig naar kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen. Uit de quickscan volgt dat het dan gaat om mogelijke verblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger.

Vanwege de vorm van het plangebied is er bij de avondonderzoeken in het voorjaar onvoldoende overzicht over het gehele plangebied. Er kan dan niet voldaan worden aan de regel uit het vleermuisprotocol dat 75% van het (vleermuis geschikte) plangebied te overzien moet zijn binnen enkele stappen. Onderzoek 1 en 3 zijn daarom door twee medewerkers uitgevoerd. De uitgevoerde veldbezoeken zijn weergegeven in onderstaande tabel 1.

Tabel 1. Uitgevoerde veldbezoeken voor het vleermuisonderzoek.

Datum	Doel	Tijd	Zon op / zon onder	Temp in °C	Wind- kracht (Bft)	Bewolking en neerslag
5 juni 2024	Kraam- en zomerverblijfplaatsen*	21:56-00:00	21:56	12-10	2-1	Half bewolkt, droog
19 juni 2024	Kraam- en zomerverblijfplaatsen	03:12-05:12	05:12	13	3	Licht bewolkt, droog
15 juli 2024	Kraam- en zomerverblijfplaatsen**	21:54-22:54	21:54	20	1	Bewolkt, vanaf 22:54 regen
16 juli 2024	Kraam- en zomerverblijfplaatsen**	21:50-23:52	21:52	16	2-4	Bewolkt, 1 bui (23:00-23:20)
28 augustus 2024	Paar- en winterverblijfplaatsen	23:00-01:00	20:34	23	1	Helder, droog
23 september 2024	Paar- en winterverblijfplaatsen	23:35-01:35	19:32	14	1	Nauwelijks bewolking, droog

* veldbezoek uitgevoerd met twee medewerkers.

** veldbezoek gesplitst in twee losse veldbezoeken met 1 medewerker.

Er zijn vijf bezoeken gebracht in de periode 15 mei – 30 september. De kraamperiode (15 mei – 15 juli) is de belangrijkste periode voor vleermuizen. In deze periode zijn twee avondbezoeken en één ochtendronde uitgevoerd. Een avondbezoek wordt uitgevoerd vanaf zonsondergang tot 2 uur daarna, een ochtendronde is vanaf 2 uur vóór zonsopgang tot zonsopgang. Tussen een avond- en ochtendbezoek zit minimaal 20 dagen, en is 1 ronde daarvan in juni uitgevoerd. Met de onderzoeken op 19 juni 2024 (ochtend) en 15/16 juli 2024 (avond) is daarmee voldaan aan deze voorwaarden uit het protocol voor gewone en ruige dwergvleermuis.

Ook zit er minimaal 20 dagen tussen twee avondbezoeken, en is 1 ronde daarvan in juni uitgevoerd. Met de onderzoeken op 5 juni 2024 en 15/16 juli 2024 is daarmee voldaan aan deze voorwaarden uit het protocol voor de laatvlieger.

Suboptimale ronde 16 juli en regen

De optimale periode voor onderzoek naar kraamverblijven loopt tot 15 juli. Er is echter 1 bezoek uitgevoerd op 16 juli. Hier waren meerdere redenen voor:

- Het onderzoek op 15 juli was niet volledig doordat het halverwege hard ging regenen.
- Door het vele slechte weer in heel Nederland in de kraamperiode van 2024 zijn allerlei onderzoeken bij de betrokken medewerkers van diverse projecten doorgeschoven, waardoor de planning aan het einde van de periode half juli overvol zat.

Daarom was er geen andere mogelijkheden dan de oorspronkelijke planning (met 2 medewerkers onderzoek doen op 15 juli) te veranderen naar een gedeeld bezoek, waarbij 1 medewerker op twee avonden telkens aan een andere zijde van het gebouw post, om uitvliegers waar te nemen. Een ronde buiten de optimale periode geldt als suboptimaal. In het vleermuisprotocol is ruimte voor één suboptimale ronde in het totale jaarrond onderzoek. Aangezien er geen enkele indicatie is verkregen van een kraamkolonie en de onderzoeksperiode voor zomerverblijven van april – oktober loopt, is er ecologisch gezien een goed beeld verkregen van de locatie, ook al was 1 ronde 1 dag ‘te laat’ voor de functie van kraamverblijven.

Daarnaast is het onderzoek op 15 juli vroegtijdig afgebroken, ongeveer een uur na zonsondergang, vanwege harde regen. Dit vormt geen probleem, aangezien 95% van de informatie over verblijfplaatsen wordt verzameld in het eerste half uur na zonsondergang, of bij een ochtendronde. Zeker bij zomerverblijfplaatsen geldt dat dwergvleermuizen doorgaans uitvliegen en op zijn vroegst halverwege de nacht terugkeren. Met name bij kraamverblijven zijn er vaak in het tweede uur na zonsondergang al dieren die terugkeren, maar die functie is overduidelijk niet aanwezig gezien de beperkte waarnemingen van vleermuizen (zie volgende hoofdstuk).

Op de avond van 16 juli was er in het tweede onderzoeksuur een bui. Hierna is het onderzoek nog wel voortgezet tot 2 uur na zonsondergang. Na deze bui is ook nog enkele malen een gewone dwergvleermuis waargenomen, wat erop duidt dat de vleermuisactiviteit niet negatief beïnvloed is door de bui.

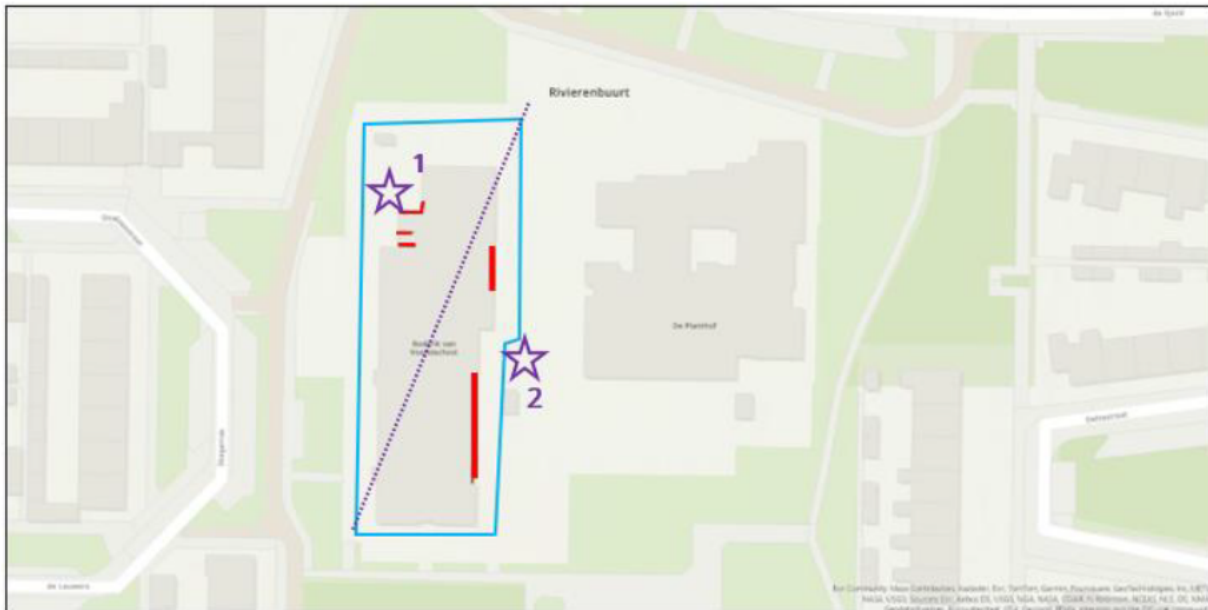
Al met al is door de gecombineerde onderzoeken op 15 en 16 juli, waarbij er drie uur lang vleermuisonderzoek is gedaan in het projectgebied, voldoende informatie verkregen voor een goed onderbouwd ecologisch onderzoek waarin juridische zekerheid wordt verkregen over de aan- of afwezigheid van kraam- en zomerverblijfplaatsen.

Paartijd

In de paartijd (15 augustus – eind september) zijn twee bezoeken gebracht rond middernacht om roepende dieren en paarterritoria in beeld te brengen. Hierbij is één medewerker ingezet. Er zijn twee bezoeken nodig met minimaal 20 dagen ertussen. Met de onderzoeken op 28 augustus en 23 september 2024 is aan deze voorwaarde voldaan.

In figuur 3 is zichtbaar gemaakt welke delen van het gebouw, op grond van de quickscan, als vleermuis geschikt zijn beoordeeld, en hoe de onderzoeksinspanning bij de avondrondes op 5 juni en 15/16 juli is uitgevoerd, om voldoende overzicht te hebben over alle geschikte geveldelen.

Op grond van bovenstaande veldinspanning is aan alle voorwaarden voor onderzoek naar kraam-, zomer- en paarverblijfplaatsen van gewone en ruige dwergvleermuis en laatvlieger voldaan. Er is daarom juridische zekerheid over de aan- of afwezigheid van verblijfplaatsen.

Figuur 3. Locatie en begrenzing (blauw) plangebied (bron: quickscan De Interim Ecoloog). De rode lijnen geven de vleermuis geschikte delen weer. De paarse sterren geven de startlocaties weer van onderzoek 1 en 3, met twee medewerkers of verdeeld over twee avonden. De cijfers geven de deelgebieden weer, de paarse stippellijn de verdeling van de deelgebieden.

2.2 Overige soorten

Er is geen gericht onderzoek uitgevoerd naar andere beschermde soorten. Uiteraard is bij alle veldbezoeken altijd gelet op de aanwezigheid van andere soorten.

2.3 Deskundigheid

Deze rapportage is geschreven door ██████████ van De Interim Ecoloog. Hij heeft 13 jaar werkervaring, waarvan 10 jaar bij een multidisciplinair milieuadviesbureau en drie jaar als zelfstandig ecooloog. Hij heeft ruime onderzoekservaring met vrijwel alle relevante soortgroepen, alsmede met het bijbehorende bureauwerk en het aanvragen van ontheffingen. Hij voert al meer dan 10 jaar veldecologisch onderzoek uit naar vleermuizen.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd door ██████████ van Boxhoorn Ecologie (alle veldbezoeken), aangevuld met ██████████ bij de avondronde op 5 juni. ██████████ is junior ecooloog en is voor vleermuisonderzoek opgeleid door in 2023 enkele keren mee te lopen met De Interim Ecoloog en in 2024 heeft hij daarnaast de interne vleermuis cursus van NL Adviseurs gevolgd en samen met dit bureau ook veel veldonderzoeken uitgevoerd (in totaal meer dan 30 veldrondes). Daarmee is hij deskundig om het veldwerk zelfstandig uit te voeren.

3 Resultaten en effectanalyse

3.1 Resultaten veldonderzoeken

In deze paragraaf worden per veldbezoek de resultaten beschreven van die avond of ochtend.

Avondronde 5 juni 2024

Deze avond was het relatief fris, maar nog ruim binnen de voorwaarden van het vleermuisprotocol (minimale temperatuur 10 graden). Er zijn geen uitvliegende vleermuizen waargenomen. De eerste vleermuis (een gewone dwergvleermuis) is pas om 22:31 waargenomen, ruim een half uur na zonsondergang. De meeste dwergvleermuizen vliegen het eerste kwartier na zonsondergang uit. Dit duidt er dus op dat het dier van elders komt. Foerageeractiviteit was in eerste instantie aanwezig onder de platanen die ten zuiden van de school in het grasveld staan. Rond 22:50 was een exemplaar gewone dwergvleermuis kort foeragerend aanwezig langs de bomen die ten noorden van de school staan. Hiervoor was er een enkele gewone dwergvleermuis overvliegend waargenomen (noord>zuid richting).

Het verdere van deze avond was er af en toe sprake van kort aanwezige of langsvliegende individuen, maar van enige binding met het gebouw was geen sprake. Behalve de gewone dwergvleermuis zijn geen andere soorten waargenomen.

Ochtendronde 19 juni 2024

Vanaf de start van het onderzoek tot ongeveer 03:40 was er een gewone dwergvleermuis aanwezig bij de bosschage aan de oostzijde van de school, Rond 04:00 was een foeragerend exemplaar aanwezig aan de noordzijde. Tussen 04:02 en 04:04 vloog deze vleermuis dicht op de school, tikte de gevel aan en is uiteindelijk ingevlogen onder de aluminium daklijst. De locatie was opvallend, omdat dit vrijwel rechtstreeks boven een lichtpunt is (zie figuur 4). Verder zijn er nog enkele langsvliegende exemplaren van gewone dwergvleermuis waargenomen, maar deze toonden geen binding met het plangebied. Er zijn geen andere vleermuissoorten waargenomen.

Figuur 4. Locatie verblijfplaats gewone dwergvleermuis (Foto: Danny van den Hoogen).

Avondronde 15/16 juli 2024

Voor een beoordeling van het weer, zie hoofdstuk 3. Op 15 juli is gepost vanaf zonsondergang in deelgebied 1 (locatie bij figuur 4), op 16 juli is gepost in deelgebied 2, aan de zuidoostzijde van het gebouw.

Op 15 juli is rond 22:22 de eerste overvliegende gewone dwergvleermuis waargenomen, een half uur na zonsondergang. Verder was er nauwelijks activiteit. Rond elf uur is de ronde afgebroken wegens harde regen. Er zijn geen uitvliegers waargenomen.

Op 16 juli is de eerste gewone dwergvleermuis pas rond 22:30 waargenomen. Rond 22:40 zijn twee laatvliegers waargenomen boven het grasveld aan de zuidkant. Deze zijn niet bij de school uitgevlogen. Dit is de eerste keer dat deze soort in de omgeving is waargenomen.

Na 23:20 (na de bui) is nog enkele malen een gewone dwergvleermuis waargenomen. Andere soorten zijn niet waargenomen en er is geen enkele aanwijzing verkregen dat er verblijfplaatsen zijn in deelgebied 2.

Paarronde 1 - 28 augustus 2024

Aan de zuidoostkant, langs de zuidgevel van de oostelijk gelegen basisschool, waren zowel gewone als ruige dwergvleermuis foeragerend aanwezig. Later op de avond is de gewone dwergvleermuis ook kort ten noorden en ten westen van de OBS aanwezig geweest, een enkele maal met een sociale roep, maar geen aanhoudende markering van een territorium.

Laatvlieger en rosse vleermuis zijn allebei enkele malen kort gehoord, maar zonder een binding met het projectgebied.

Paarronde 2 – 23 september 2024

Ten westen van de OBS is een paarterritorium aanwezig van de gewone dwergvleermuis. Deze valt buiten het schoolterrein (zie onderstaande figuur). Verder wordt er regelmatig gevoerageerd aan de zuidoostkant ten zuiden van de andere school op het terrein. Er is enkele malen een overvliegende gewone of ruige dwergvleermuis waargenomen. Rosse vleermuis en laatvlieger zijn bij dit onderzoek niet waargenomen.

Figuur 5. Overzicht gebiedsfuncties vleermuizen. Rode ster = zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis. Oranje cirkel = foerageerlocatie gewone dwergvleermuis en mogelijk paarterritorium. Blauwe gebieden = algemeen foerageergebied (bron ondergrond: PDOK Viewer).

Overige soorten

Er zijn geen waarnemingen gedaan van andere beschermde soorten, zoals vogelsoorten waarvan het nest jaarrond beschermd is.

3.2 Effectanalyse

Op grond van de resultaten van het nader onderzoek blijkt dat er één zomerverblijfplaats van gewone dwergvleermuis aanwezig is in het projectgebied, namelijk in het noordelijke deel van de school. De voorgenomen werkzaamheden leiden tot het aantasten en vernietigen van deze verblijfplaats omdat deze geïsoleerd wordt. Bij onzorgvuldig werken kan tevens sprake zijn van het doden van dieren. Door het gebouw voor de start van de werkzaamheden vleermuis ongeschikt te maken is het doden echter te voorkomen. Op grond van artikel 11.46 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) is dit een overtreding van de Ow. Het is daarom

noodzakelijk om een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aan te vragen bij het bevoegd gezag, in deze de provincie Flevoland. Werkzaamheden voor het ongeschikt maken mogen pas plaats vinden na vergunningverlening.

Hier toe dient een activiteitenplan te worden opgesteld, waarin onder andere de mitigerende en compenserende maatregelen dienen te worden opgenomen, de alternatievenafweging en het wettelijk belang en een beoordeling van de staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis. Op grond hiervan kan het bevoegd gezag een goed geïnformeerd besluit nemen over de aanvraag vergunning.

Overige beschermde functies voor vleermuizen, zoals onmisbaar foerageergebied of een onmisbare vliegroute, zijn niet aanwezig en worden niet aangetast door de voorgenomen werkzaamheden. Belangrijke foerageergebieden zijn niet waargenomen, en de werkzaamheden vinden alleen plaats aan gebouwen en hebben dus geen relatie met het voedselaanbod voor vleermuizen.

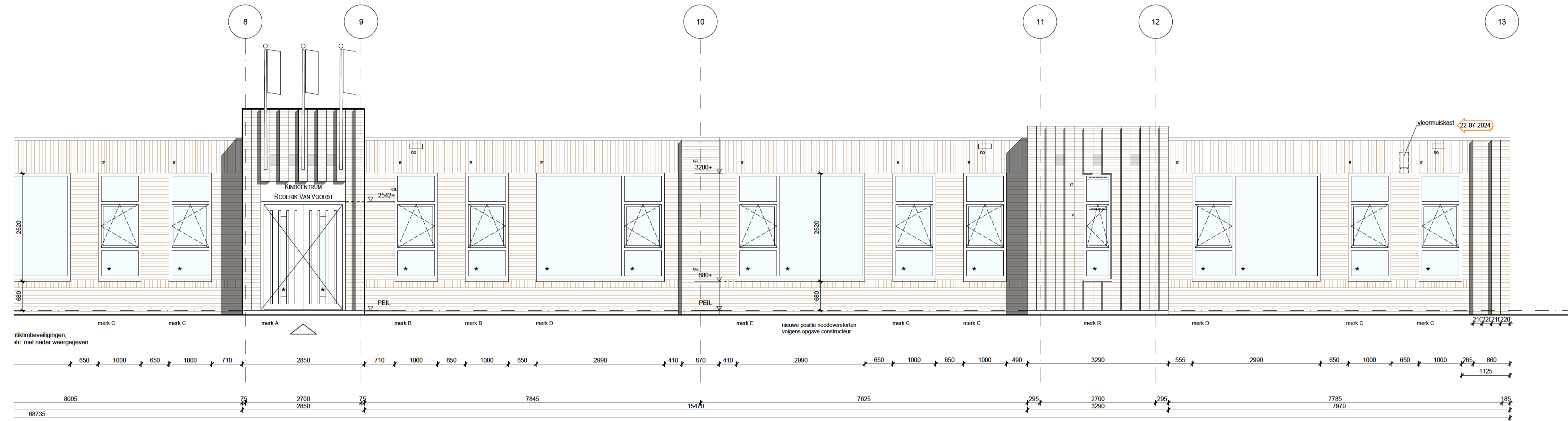
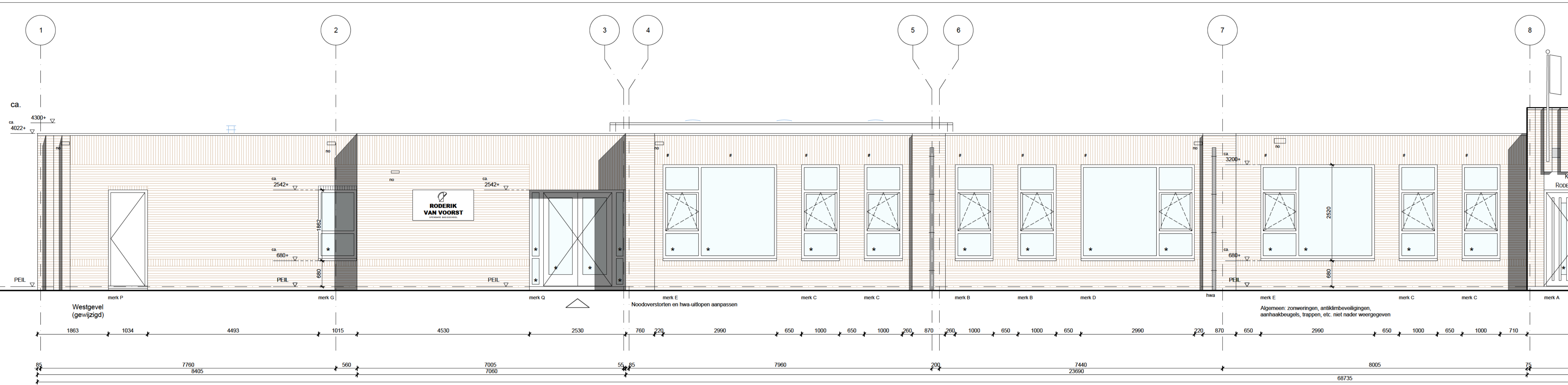

POEDIEL
VAN VOORST

POEDIEL
VAN VOORST

BIJLAGE 3

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boeiden en gevelbeplating	volkernplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

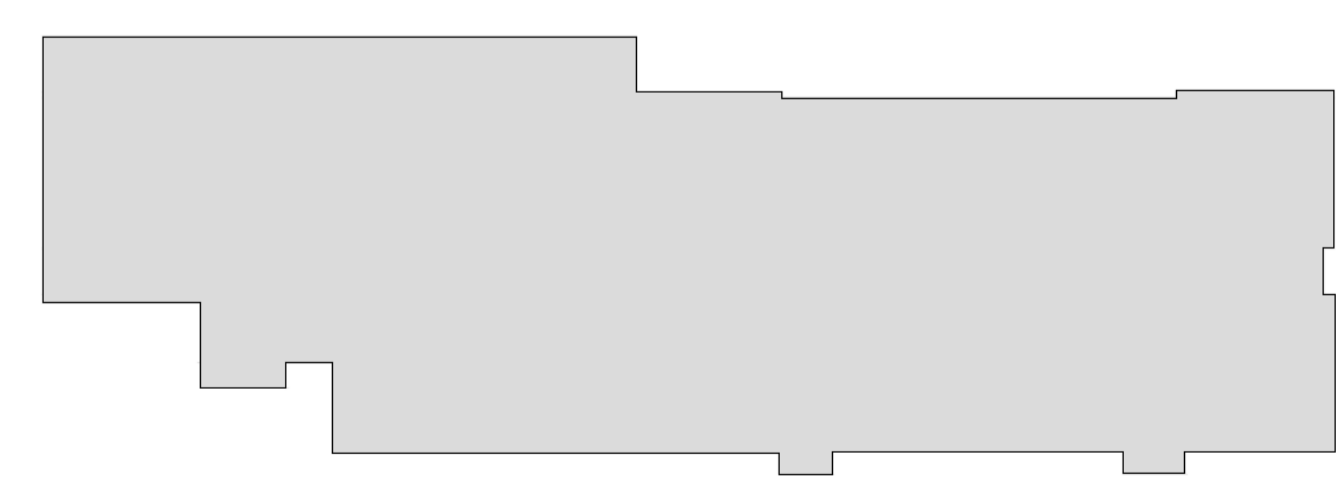
metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entree-deuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

—	muur/constructie bestaand
vr	ventilatiestroep
p	paneelvulling
lp	lichtpunt (gevel)
no	noodoverstort
#	kozijn voorzien van zonwering
*	veiligheidsglas conform NEN 3569

Algemeen

Kleine wijzigingen ivm verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

Westgevel aanzicht

KHV ARCHITECTEN
 Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5
 8305 BB
 Emmeloord

T (0527) 69 99 99
 info@khv.nl
 www.khv.nl

project Renovatie OBS Roderik van Voorst
 Skagerak 1
 8303 VA Emmeloord

opdrachtgever Stichting Aves
 Postbus 33
 8300 AA Emmeloord

architect [redacted]
 tekenaar [redacted]
 fase Uitvoeringsgereed ontwerp
 status

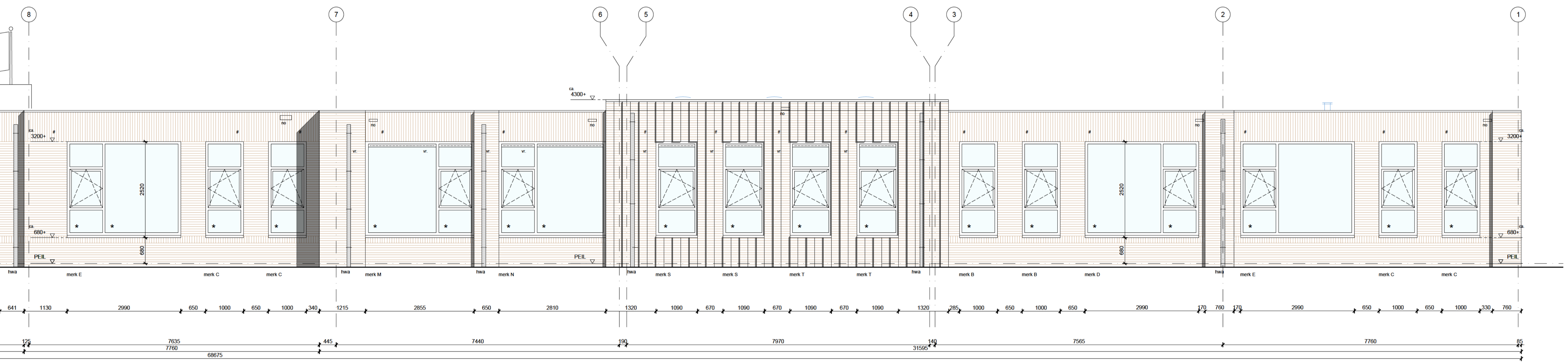
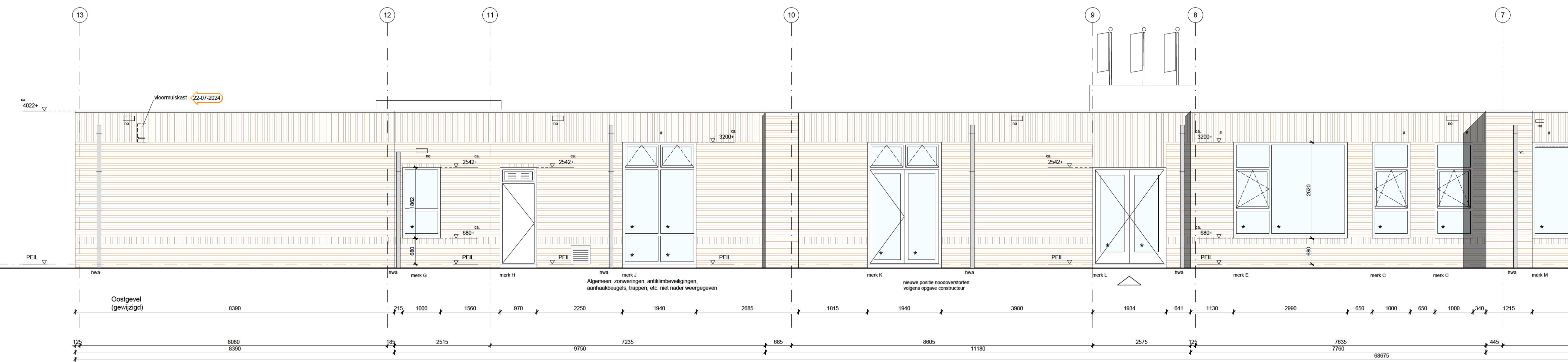
projectnr. K221031
 tekeningnr. UO-200

onderwerp Westgevel
 Gewijzigd

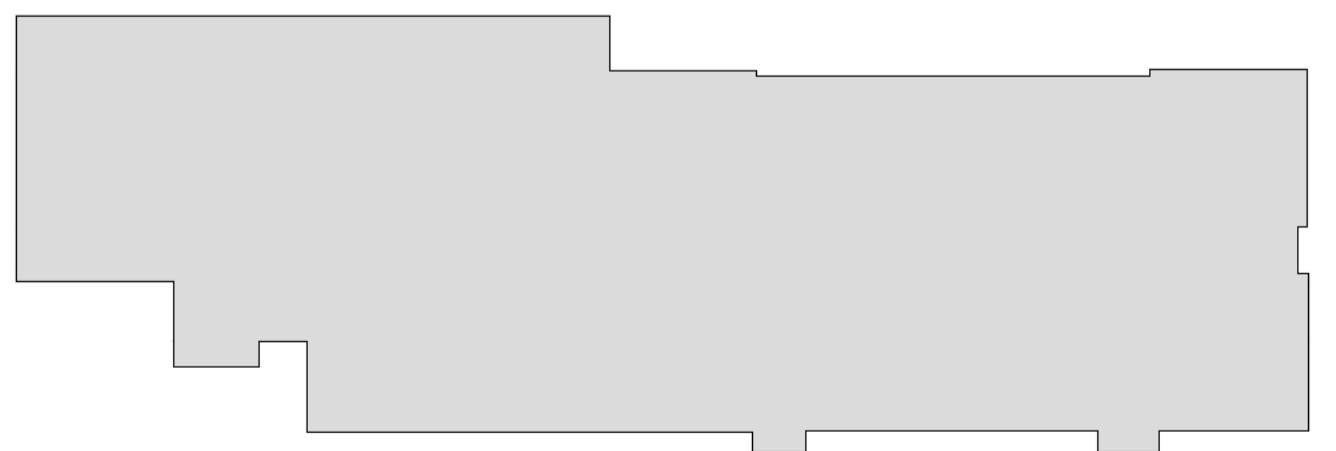
schaal 1:50
 formaat A1
 datum 19-6-2024
 laatste wijz. 22-7-2024

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc. rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de BNA en is een erkend BNA bureau.

Oostgevel aanzicht

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuurlijk
boeidelen en gevelbeplating	volkerplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entredeuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

—	muur/constructie bestaand
vr	ventilatiestroep
p	paneelvulling
lp	lichtpunt (gevel)
no	noodoverstort
#	kozijn voorzien van zonwering
*	veiligheidsglas conform NEN 3569

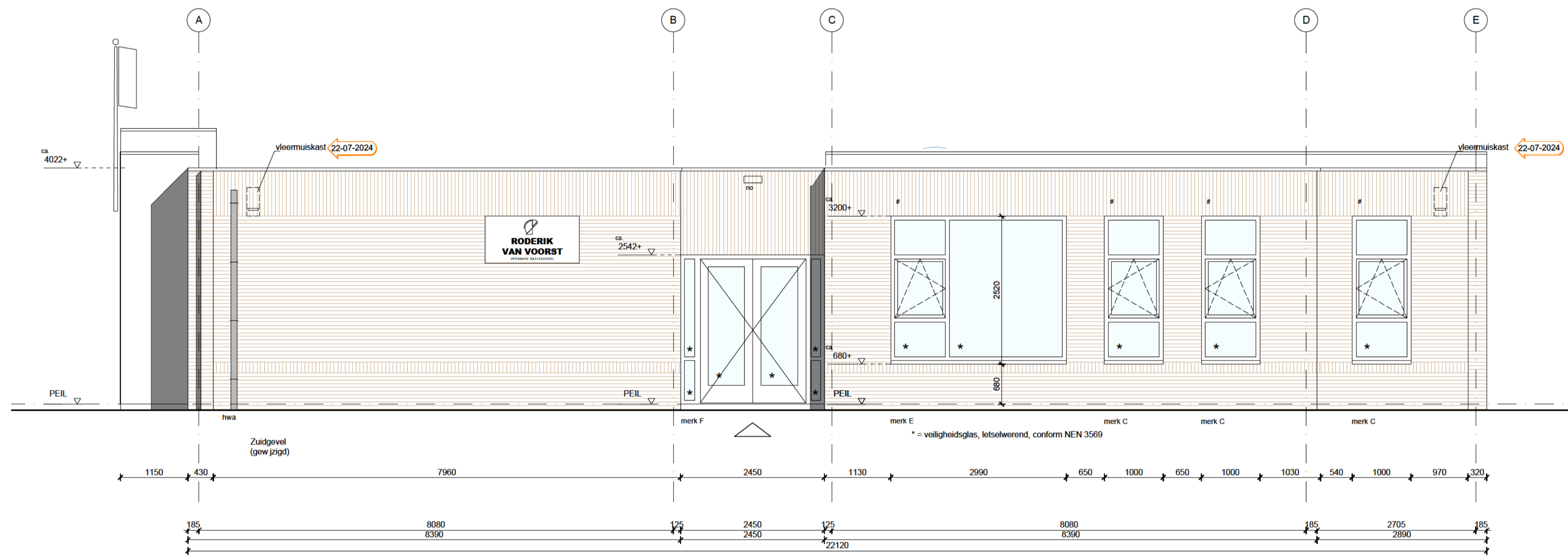
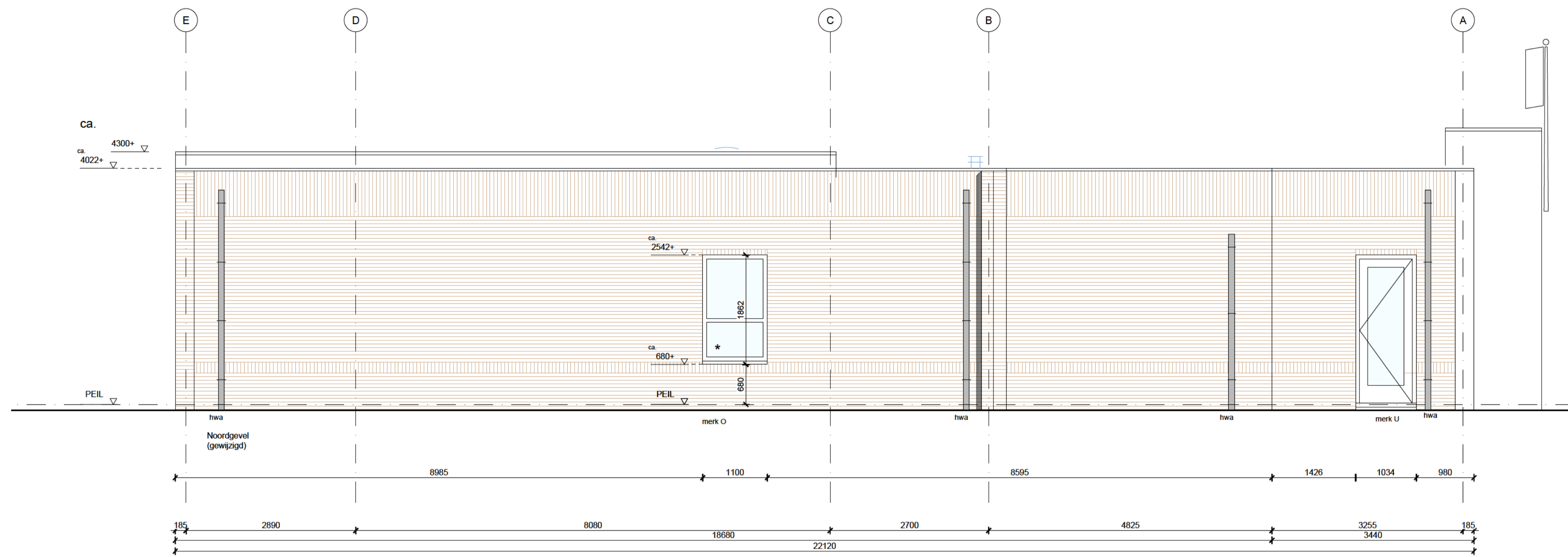
Algemeen

Kleine wijzigingen ivm verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

KHV ARCHITECTEN
 ■ Korfker / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5 8305 BB Emmeloord
 T (0527) 69 99 99 info@khv.nl www.khv.nl
 project Renovatie OBS Roderik van Voorst Skagerak 1 8303 VA Emmeloord
 opdrachtgever Stichting Aves Postbus 33 8300 AA Emmeloord
 architect [redacted]
 tekenaar [redacted]
 fase Uitvoeringsgereed ontwerp
 status

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc. rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de BNA en is een erkend BNA bureau.
 projectnr. K221031
 tekeningnr. UO-201
 onderwerp Oostgevel Gewijzigd
 schaal 1:50
 formaat A1
 datum 19-6-2024
 laatste wijz. 22-7-2024

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boeidelen en gevelbeplating	volkernplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entredeuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

—	muur/constructie bestaand
vr	ventilatierooster
p	paneelvulling
lp	lichtpunt (gevel)
no	noodoverstort
#	kozijn voorzien van zonwering
*	veiligheidsglas conform NEN 3569

Algemeen

Kleine wijzigingen in verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

Noordgevel aanzicht

Zuidgevel aanzicht

KHV ARCHITECTEN
Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5
8305 BB
Emmeloord

T (0527) 69 99 99
info@khva.nl
www.khva.nl

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc.
rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de
BNA en is een erkend BNA bureau.

project Renovatie OBS Roderik van Voorst
Skagerrak 1
8303 VA Emmeloord

projectnr. K221031
tekeningnr. UO-202

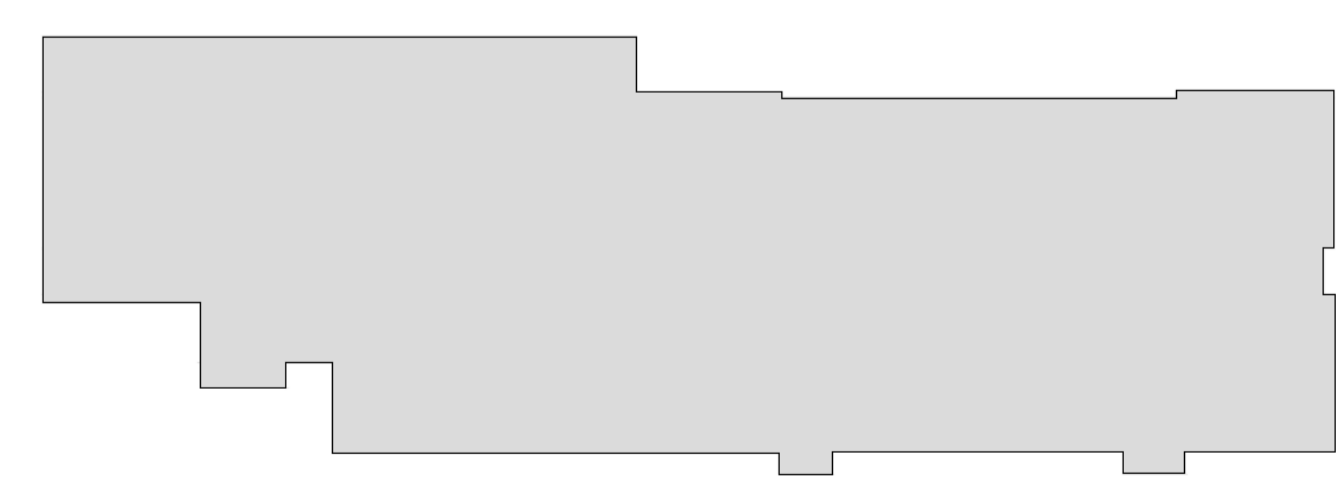
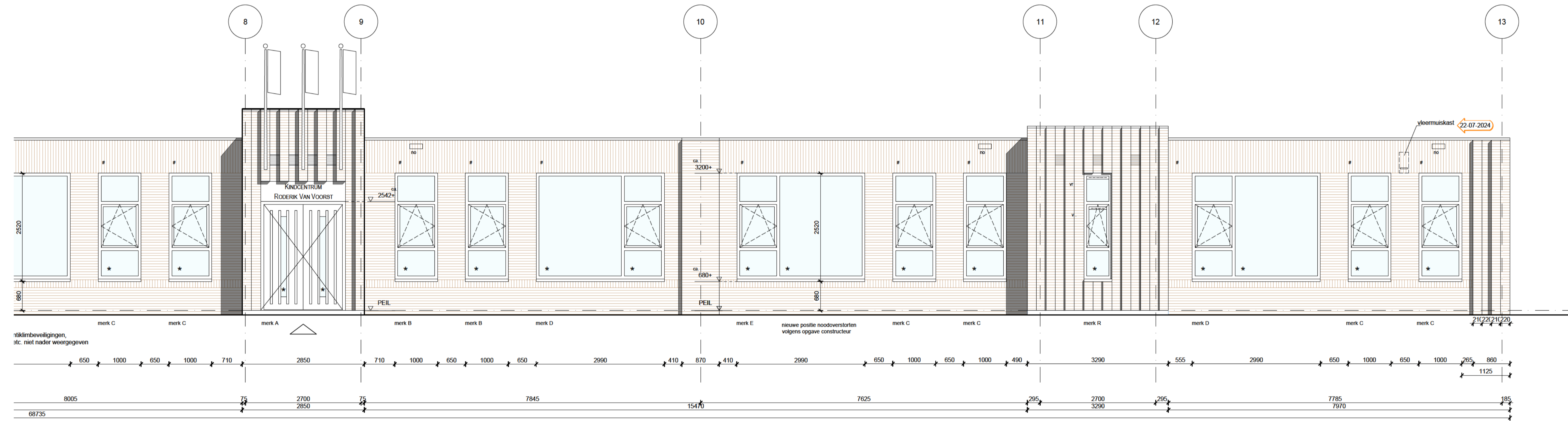
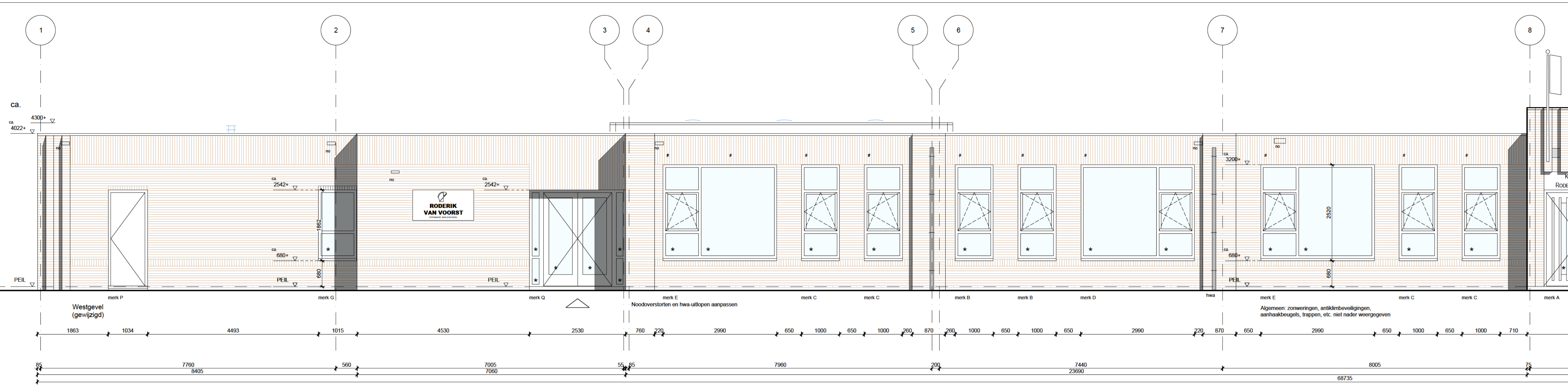
opdrachtgever Stichting Aves
Postbus 33
8300 AA Emmeloord

onderwerp Noord- en zuidgevel
Gewijzigd

architect
tekenaar
fase Uitvoeringsgereed ontwerp
status

schaal 1:50
formaat A1
datum 19-6-2024
laatste wijz. 22-7-2024

Westgevel aanzicht

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boeiden en gevelbeplating	volkernplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entree deuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

—	muur/constructie bestaand
vr	ventilatiestrooster
p	paneelvulling
lp	lichtpunt (gevel)
no	noodoverstort
#	kozijn voorzien van zonwering
*	veiligheidsglas conform NEN 3569

Algemeen

Kleine wijzigingen ivm verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

KHV ARCHITECTEN

Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5 8305 BB Emmeloord
T (0527) 69 99 99 info@khv.nl www.khv.nl

project Renovatie OBS Roderik van Voorst Skagerrak 1 8303 VA Emmeloord
opdrachtgever Stichting Aves Postbus 33 8300 AA Emmeloord

architect [redacted]
tekenaar [redacted]
fase Uitvoeringsgereed ontwerp
status

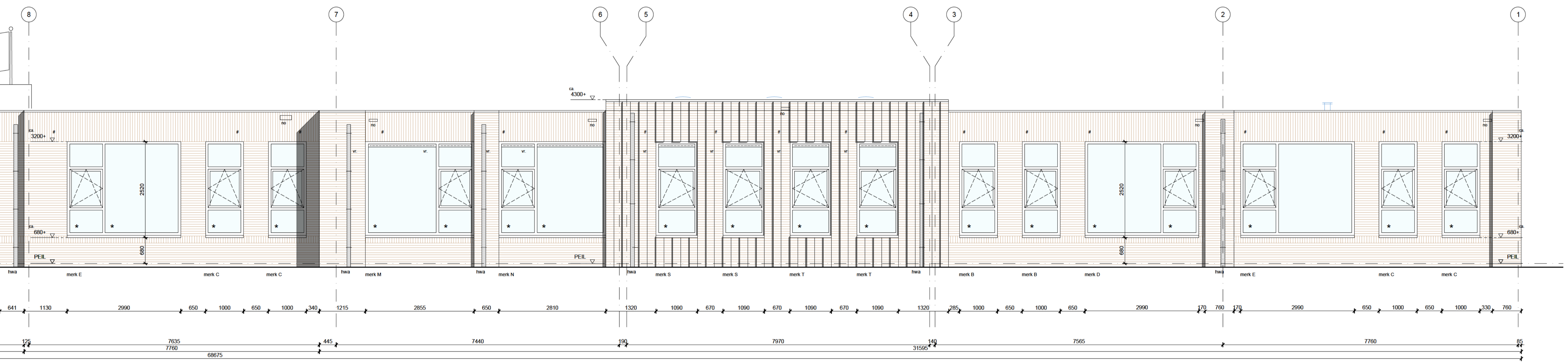
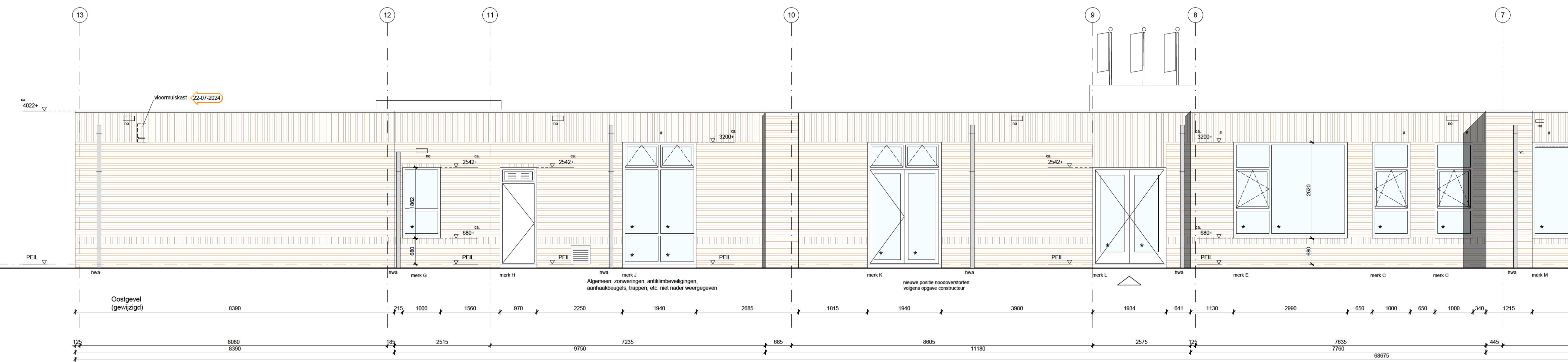
projectnr. K221031
tekeningnr. UO-200

onderwerp Westgevel
Gewijzigd

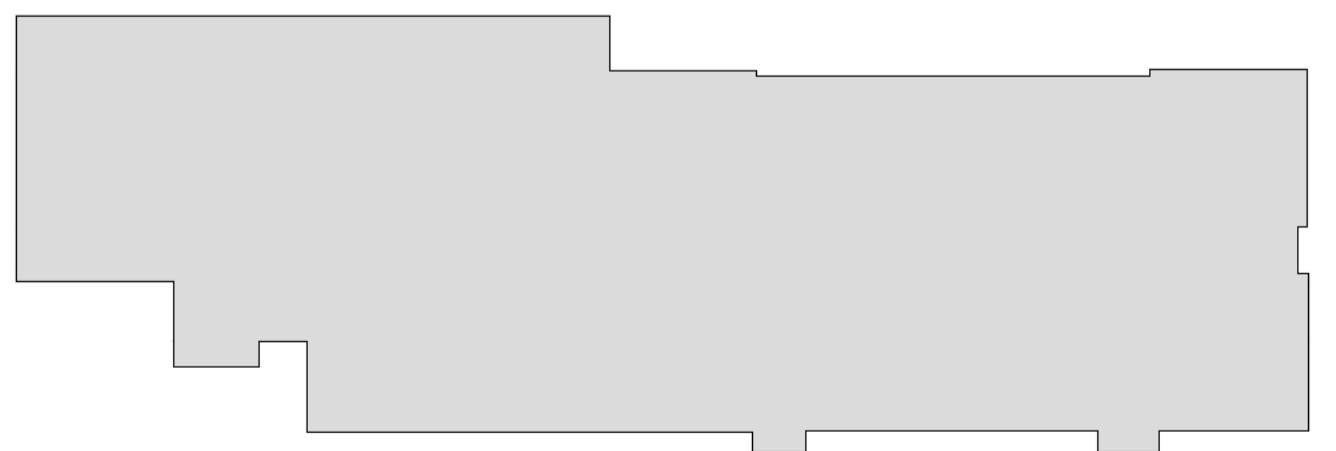
schaal 1:50
formaat A1
datum 19-6-2024
laatste wijz. 22-7-2024

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc. rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de BNA en is een erkend BNA bureau.

Oostgevel aanzicht

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boeidelen en gevelbeplating	volkerplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entree-deuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

—	muur/constructie bestaand
vr	ventilatirooster
p	paneelvulling
lp	lichtpunt (gevel)
no	noodoverstort
#	kozijn voorzien van zonwering
*	veiligheidsglas conform NEN 3569

Algemeen

Kleine wijzigingen ivm verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

KHV ARCHITECTEN

Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5 8305 BB Emmeloord
T (0527) 69 99 99 info@khv.nl www.khv.nl

project Renovatie OBS Roderik van Voorst Skagerak 1 8303 VA Emmeloord
opdrachtgever Stichting Aves Postbus 33 8300 AA Emmeloord

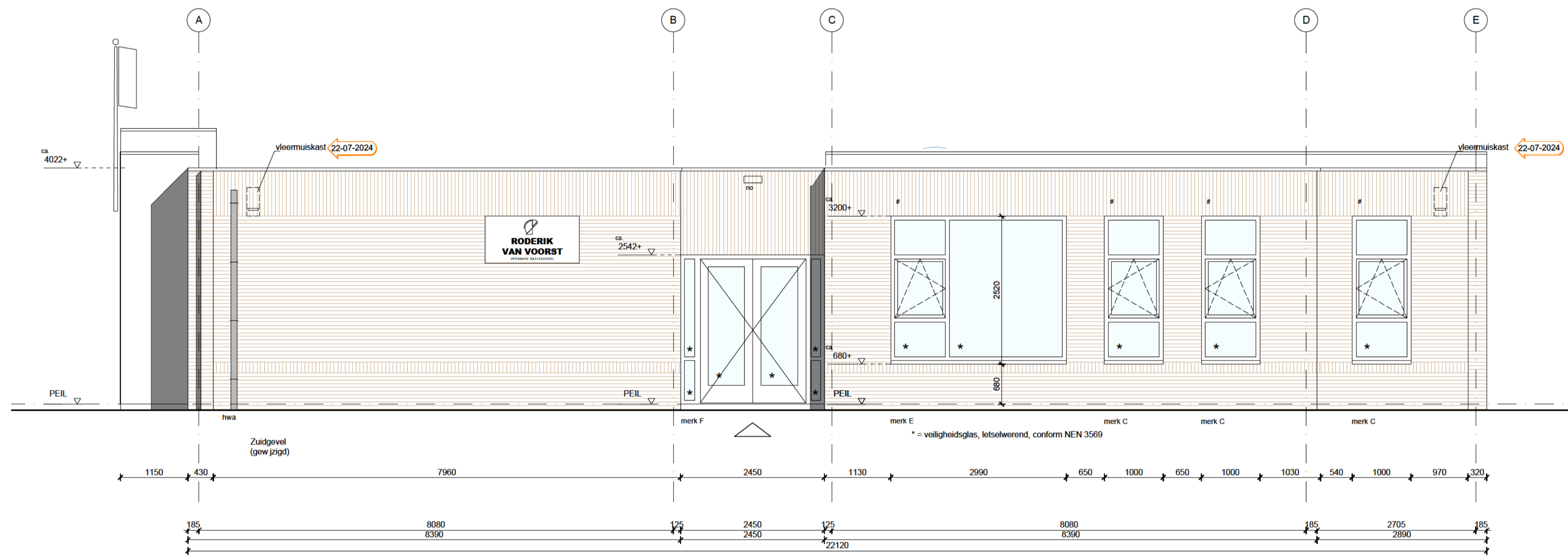
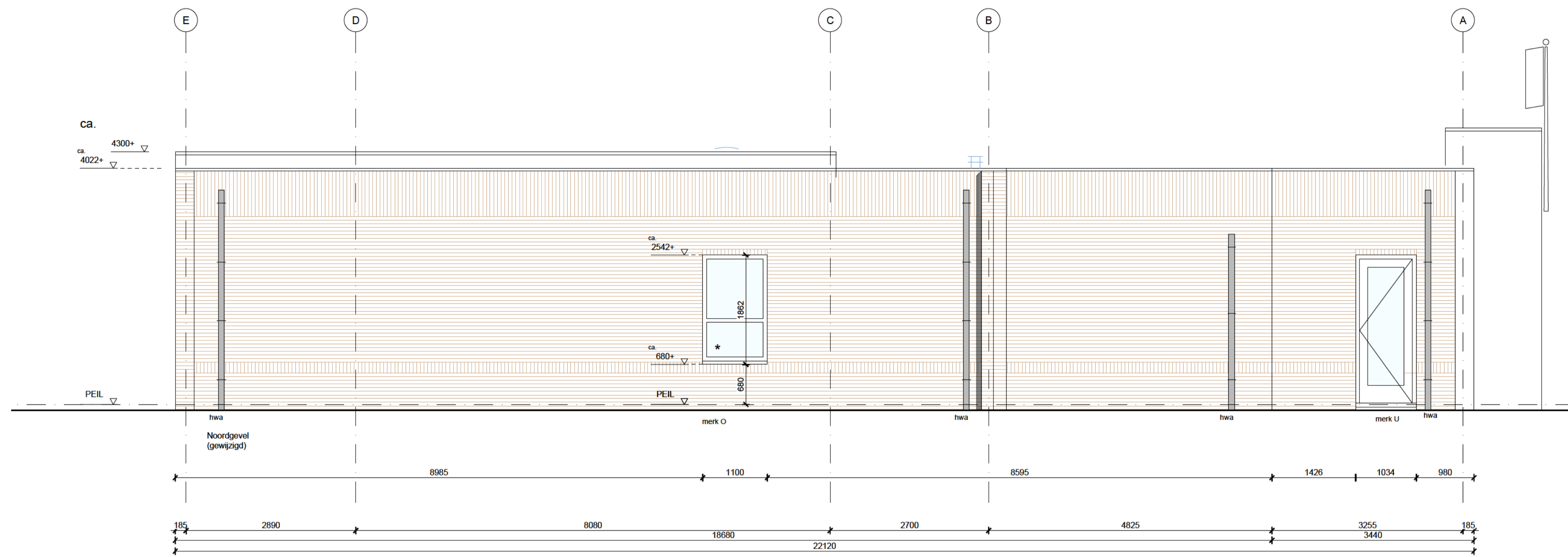
projectnr. K221031
tekeningnr. UO-201

onderwerp Oostgevel
Gewijzigd

architect [redacted]
tekenaar [redacted]
fase Uitvoeringsgereed ontwerp
status

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc. rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de BNA en is een erkend BNA bureau.

schaal 1:50
formaat A1
datum 19-6-2024
laatste wijz. 22-7-2024

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (bestaande toestand)

metselwerk gevel	baksteen	geelbruin genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kaders om kozijnen	beton/stucwerk	wit
dakbedekking (plat dak)	bitumineus	natuur
boeidelen en gevelbeplating	volkernplaat	donkerblauw
hwa's	kunststof	grijs
kozijnen en ramen	hout	wit
ramen (oudste bouwdeel)	aluminium	blank geanodiseerd
deuren	hout	donkerblauw

Kleuren- en materialenoverzicht exterieur (gewijzigd)

metselwerk gevel	steenstrips	bruinrood genuanceerd
voegwerk	cementvoeg	grijs
kozijnen en ramen	aluminium	nader te bepalen
kozijnen en entredeuren	hout	nader te bepalen

Renvooi

—	muur/constructie bestaand
vr	ventilatierooster
p	paneelvulling
lp	lichtpunt (gevel)
no	noodoverstort
#	kozijn voorzien van zonwering
*	veiligheidsglas conform NEN 3569

Algemeen

Kleine wijzigingen in verdere uitwerking voorbehouden. Maatvoering dient in het werk gecontroleerd te worden.

Noordgevel aanzicht

Zuidgevel aanzicht

KHV ARCHITECTEN
Korfer / Ter Horst / De Velde Architecten

Duit 5
8305 BB
Emmeloord

T (0527) 69 99 99
info@khva.nl
www.khva.nl

Op onze ontwerpen, tekeningen, modellen, etc.
rust auteursrecht. KHV architecten is lid van de
BNA en is een erkend BNA bureau.

project Renovatie OBS Roderik van Voorst
Skagerrak 1
8303 VA Emmeloord

projectnr. K221031
tekeningnr. UO-202

opdrachtgever Stichting Aves
Postbus 33
8300 AA Emmeloord

onderwerp Noord- en zuidgevel
Gewijzigd

architect
tekenaar
fase Uitvoeringsgereed ontwerp
status

schaal 1:50
formaat A1
datum 19-6-2024
laatste wijz. 22-7-2024

BIJLAGE 4

MEMO

Aan: De Interim Ecoloog
Ter attentie: [REDACTED]
Van: [REDACTED] Onderwijsbureau Meppel
Datum: 18 oktober 2024
Betreft: Onderbouwing noodzaak renovatie OBS Roderik van Voorst

1 Inleiding

Deze memo is bedoeld om de noodzaak van de renovatie van basisschool Roderik te onderbouwen.

De gemeente Noordoostpolder heeft in 2018 voor onderwijshuisvesting een Integraal Huisvestingsplan (IHP 2018-2029) vastgesteld. In dit plan zijn de ambities voor optimalisatie van de onderwijsgebouwen van gemeente en schoolbesturen vastgelegd. Deze optimalisatie in de vorm van nieuwbouw of renovatie is cruciaal voor de leerlingen. OBS Roderik van Voorst is in dit IHP opgenomen in fase 2 (2021-2023).

2 Aanleiding

Het huidige gebouw van basisschool Roderik dateert uit 1968 en vertoont diverse tekortkomingen. De renovatie is essentieel om de volgende doelen te realiseren:

- **Verbeteren van de Technische Staat:** het huidige gebouw voldoet niet meer aan de moderne eisen. Renovatie zal noodzakelijk onderhoud en technische upgrades omvatten, waardoor de veiligheid en functionaliteit van het gebouw worden gewaarborgd.
- **Functionele Aanpassingen:** Op basis van onze onderwijskundige visie is het van belang dat de ruimtes flexibel en multifunctioneel zijn. Dit ondersteunt nieuwe onderwijsmethoden en samenwerking tussen leerlingen.
- **Verduurzaming:** De renovatie moet ook gericht zijn op het behalen van de klimaatdoelstellingen van 2030. Dit betekent het implementeren van energiezuinige systemen en duurzame materialen om de ecologische voetafdruk van de school te verkleinen.

3 Onderwijsbehoeften

Door de renovatie kunnen we inspelen op de hedendaagse onderwijsbehoeften:

- **Flexibele Leeromgeving:** Het creëren van moderne lokalen en een lesplein maakt moderne onderwijsvormen mogelijk en bevordert samenwerking.
- **Technologische Integratie:** De renovatie biedt de kans om moderne technologieën in te voeren die essentieel zijn voor de ontwikkeling van de leerlingen.

4 Kosten-batenanalyse

Investeren in renovatie levert op lange termijn aanzienlijke voordelen op:

- **Hogere Leerprestaties:** Een verbeterde leeromgeving draagt bij aan betere prestaties en verhoogde tevredenheid onder leerlingen en ouders.
- **Duurzaamheid:** Energie-efficiënte oplossingen verlagen de operationele kosten en zijn noodzakelijk voor het behalen van de klimaatdoelstellingen (2030).

5 Conclusie

De noodzaak voor de renovatie van basisschool Roderik is duidelijk. De combinatie van het verbeteren van de technische staat van het gebouw, functionele aanpassingen en verduurzaming vormt een sterke basis voor een veilige, moderne en toekomstbestendige leeromgeving.